

STRATEGIA WSPÓŁPRACY GMINY CIECHANOWIEC Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI NA LATA 2012-2017

Gmina Ciechanowiec

Agencja Rozwoju Strategicznego i Lokalnego

**Urząd Miejski
w Ciechanowcu**
ul. Mickiewicza 1
18-230 Ciechanowiec
tel. 86 277 11 45
fax. 86 277 10 66
www.ciechanowiec.pl
redakcja@ciechanowiec.pl

**Agencja Rozwoju
Strategicznego i Lokalnego**
Daniel Dragan
Dubica Górna 98
21-580 Wisznice
Tel.: + 48 501 608 624
e-mail: d.dragan@agencjarozywoju.eu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Spis treści

Wstęp	4
Indeks skrótów	6
Lista osób biorących udział w pracach Grupy Planowania Strategicznego	7
Organizacje pozarządowe w Polsce.....	8
Historia	8
Polski sektor organizacji pozarządowych w liczbach.....	8
Zasady współpracy organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym.....	10
Podstawy prawne współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi	10
Definicja organizacji pozarządowych a trzeci sektor	11
Organizacja pożytku publicznego	12
Możliwości współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi.....	13
Działalność pożytku publicznego	14
1. Współpraca Gminy Ciechanowiec z organizacjami pozarządowymi w latach 2008-2011. Analiza i diagnoza strategiczna	16
1.1 Charakterystyka społeczno-gospodarcza gminy Ciechanowiec	16
1.1.1 Podstawowe informacje o gminie Ciechanowiec.....	16
1.1.2 Najważniejsze trendy społeczno-gospodarcze w gminie Ciechanowiec (ujęcie graficzne)..	21
1.2 Analiza potencjału organizacji pozarządowych gminy Ciechanowiec.....	29
1.2.1 Współpraca gminy Ciechanowiec z organizacjami pozarządowymi w latach 2008 -2010	29
1.2.2 Obraz organizacji pozarządowych w gminie Ciechanowiec	31
1.2.3 Czynniki wpływające na rozwój organizacji pozarządowych w gminie Ciechanowiec.....	34
1.3 Ocena silnych i słabych stron	36
1.3.1 Silne i słabe strony organizacji pozarządowych	36
1.3.2 Silne i słabe strony gminy Ciechanowiec.....	38
1.3.3 Matryca silnych i słabych stron współpracy	39
2. Rozwój strategiczny współpracy gminy Ciechanowiec z organizacjami pozarządowymi.	41
2.1 Wizja współpracy za 5 lat	41
2.2 Misja oraz cele Strategii	42
2.2.1 Misja	42
2.2.2 Cele strategiczne i operacyjne.....	42
2.3 Planowane kluczowe zadania do realizacji w latach 2012-2017	43

2.3.1 Wykaz zadań.....	43
2.3.2 Opis wybranych działań.....	44
2.4 Promocja i informowanie o strategii.....	47
2.5 System wdrażania i finansowania Strategii.....	48
2.5.1 Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania	48
2.5.2 Główne źródła finansowania	49
2.6 System monitorowania i oceny realizacji strategii.....	50

Wstęp

Samorząd gminny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej oraz wykonuje przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych o charakterze lokalnym, nie zastrzeżonych ustawami na rzecz organów administracji rządowej.

Głównym celem działania gminnych władz samorządowych jest dążenie do stałej poprawy stopnia zaspokajania potrzeb mieszkańców gminy w różnych dziedzinach. Prowadzone przez samorząd kompleksowe działania mają m.in. prowadzić do zwiększenia poziomu życia jej mieszkańców, zapewnienia im odpowiedniego poziomu dochodów, zapewnienia infrastruktury mieszkaniowej oraz użytkowej, właściwej opieki zdrowotnej, bezpieczeństwa i porządku publicznego oraz aspiracji edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i innych. Według obowiązującego stanu prawnego wskazane potrzeby i aspiracje władze gminy mogą, a niekiedy nawet powinny, spełniać w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi. Aktywna współpraca z liderami społecznymi pozwala na efektywne zarządzanie samorządem gminnym.

W tym celu opracowana została Strategia Współpracy Gminy Ciechanowiec z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017. Dokument określa zasady w zakresie wspierania przez gminę działalności organizacji pozarządowych, które na zasadach suwerenności i partnerstwa mogą w znacznym stopniu wspomóc działania samorządu. Samorząd poprzez określenie zasad pragnie włączyć organizacje pozarządowe w system demokracji lokalnej do wspólnego rozwiązywania problemów środowiska i budowania społeczeństwa obywatelskiego. Strategia ma charakter uzupełniający wobec uchwalanego już Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Głównym zadaniem Programu jest określenie priorytetowych działań finansowanych z budżetu gminy w ramach środków przeznaczanych na zadania pożytku publicznego oraz trybu wyłaniania beneficjentów. Zadaniem Strategii jest sformułowanie strategicznych celów współpracy i wypracowanie efektywnych mechanizmów jej realizacji pomiędzy gminą Ciechanowiec, a partnerami społecznymi. Określone w dokumencie mechanizmy współpracy nastawione są głównie na działania bezkosztowe lub takie, które mogą zostać sfinansowane i zrealizowane ze środków zewnętrznych.

Opracowanie Strategii Współpracy Gminy Ciechanowiec z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017 było elementem składowym projektu „Skuteczne NGO – Strategia Współpracy Gminy Ciechanowiec z Organizacjami Pozarządowymi. Projekt był realizowany w okresie od listopada 2011 r. do czerwca 2012 r. ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji.

Proces przygotowania Strategii miał miejsce podczas spotkań Grupy Planowania Strategicznego składającej się z przedstawicieli organizacji pozarządowych, które zgłosiły swój udział w projekcie oraz przedstawicieli samorządu lokalnego (Urzędu Miejskiego w Ciechanowcu oraz Ośrodka Pomocy Społecznej). W czasie 8 spotkań konsultacyjnych (luty - marzec 2012r.) członkowie grupy dyskutowali o słabych i mocnych stronach współpracy lokalnych NGO z władzami gminy, badali potencjał lokalnych organizacji pozarządowych, formułowali cele strategiczne i operacyjne oraz określali zadania i wskaźniki do osiągnięcia. W czasie spotkań konsultacyjnych przekazywane były informacje na temat środków zewnętrznych i możliwości planowania ścieżki rozwoju organizacji. Dokument został poddany konsultacjom społecznym, konsultacje miały charakter lokalny, skupiający głównie organizacje działające na terenie gminy. Efektem wszystkich prac jest niniejsze opracowanie.

Strategia Współpracy Gminy Ciechanowiec z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017 ma charakter dokumentu otwartego i tym samym podlega bieżącej aktualizacji na wypadek pojawienia się nowych uwarunkowań prawnych, społeczno-gospodarczych czy zasadniczych zmian w możliwościach finansowych i potencjale gminy. Rada Miejska w Ciechanowcu uchwalając niniejszą Strategię wzięła, zatem pod uwagę fakt konieczności dokonywania w niej odpowiednich zmian i korekt.

Indeks skrótów

Skrót	Definicja
NGO	organizacja pozarządowa (ang. non-governmental-organization)
JST	jednostka samorządu terytorialnego
OPP	organizacja pożytku publicznego
MPiPS	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
KRS	Krajowy Rejestr Sądowy
UDPPiW	Ustawa o działalności pożytku publicznego i wolontariacie
OSP	Ochotnicza Straż Pożarna
KGW	Koło Gospodyń Wiejskich
UG/UM	Urząd Gminy/ Urząd Miasta
UE	Unia Europejska
GPS	Grupa Planowania Strategicznego
Strategia	Strategia Współpracy Gminy Ciechanowiec z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017
ROP	Rada ds. Organizacji Pozarządowych
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Białymstoku
UMWP	Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego

Lista osób biorących udział w pracach Grupy Planowania Strategicznego

Organizacja	Imię i nazwisko przedstawiciela
Ośrodek Pomocy Społecznej	Marta Bachorek
Uczniowski Klub Sportowy przy Gimnazjum w Ciechanowcu	Małgorzata Bekier
Ciechanowieckie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Remedium”	Marek Janiak
Stowarzyszenie „Zameczek”	Zofia Krystyna Januszkiewicz-Diakowska
Urząd Miejski w Ciechanowcu	Agnieszka Kieliszek
Ochotnicza Straż Pożarna w Kozarzach	Piotr Michał Mirkowicz
Urząd Miejski w Ciechanowcu	Emilia Pietkiewicz
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Pobikry	Jadwiga Stańczuk
Urząd Miejski w Ciechanowcu	Agnieszka Uszyńska
Ciechanowieckie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Remedium”	Dorota Wierzbicka

Organizacje pozarządowe w Polsce

Historia

Organizacje pozarządowe, fundacje i stowarzyszenia pojawiły się w Polsce mniej więcej w tym samym czasie co w państwach Europy Zachodniej. Początkowo zajmowały się przede wszystkim działalnością charytatywną, później podjęły również działalność korporacyjną, kulturalną, edukacyjną i naukową oraz działalność związaną z propagowaniem idei rozwoju społecznego i społecznej solidarności. Niektóre miały charakter wyznaniowy, inne całkowicie świecki. W okresie II Rzeczypospolitej (1918 r.-1939 r.) organizacje pozarządowe rozwijały się bardzo intensywnie. II wojna światowa i okres dominacji komunistycznej, który po niej nastąpił, spowodował ogromny spadek społecznej aktywności. Część organizacji pozarządowych została zlikwidowana (ich majątki przejęło państwo), część włączono w ideologiczne struktury.

Po roku 1989 r. organizacje pozarządowe przeżywają swój renesans dzięki przywróconej swobodzie zrzeszania się i zakładania stowarzyszeń. Część z nich z tradycjami sięgającymi okresu przedwojennego została restytuowana i podjęła swoją statutową działalność (np. Caritas Polska - duszpasterska instytucja charytatywna Episkopatu Polski, czy YMCA - Związek Młodzieży Chrześcijańskiej, organizacja apolityczna i świecka pracująca nad zaspokojeniem we współpracy z organizacjami, urzędami państwowymi i samorządami potrzeb społeczności lokalnych). Powstało wiele nowych fundacji i stowarzyszeń wychodzących naprzeciw problemom i potrzebom nowoczesnego społeczeństwa.

Polski sektor organizacji pozarządowych w liczbach

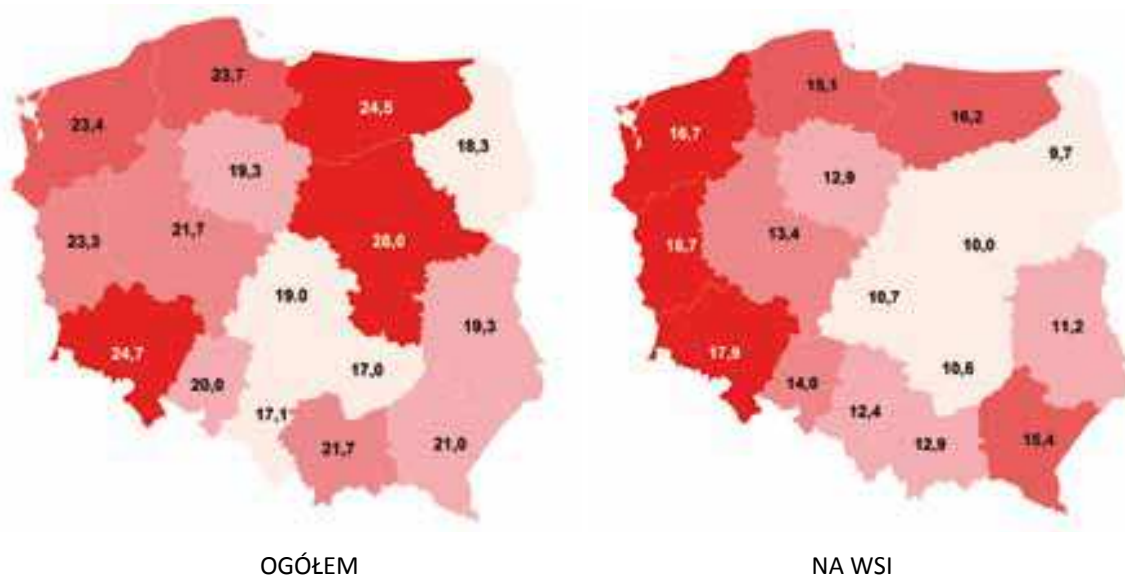
Przy pierwszym spojrzeniu na statystyki dotyczące liczby organizacji pozarządowych w Polsce, z wyłączeniem Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP), w poszczególnych regionach widać, że najwięcej w przeliczeniu na 10 000 mieszkańców jest ich w woj. mazowieckim, dolnośląskim, warmińsko-mazurskim, pomorskim, lubuskim i zachodniopomorskim. Najmniej zaś na wschodzie kraju oraz w woj. śląskim. Ważnym czynnikiem stanowiącym o stopniu rozwoju trzeciego sektora jest poziom urbanizacji. Mazowsze swoją czołową pozycję w przedstawionym rankingu zawdzięcza przede wszystkim Warszawie, w której zarejestrowane jest blisko 2/3 podmiotów tego typu z obszaru województwa (ok. 9,5 tys. z 15 tys.).

Po ograniczeniu badania tylko do obszarów wiejskich okazuje się, że najwięcej organizacji na 10 000 mieszkańców działa w województwach: dolnośląskim, lubuskim i zachodniopomorskim, najmniej zaś w **podlaskim**, łódzkim, świętokrzyskim, mazowieckim i lubelskim. Porównując to z mapą

działających Ochotniczych Straży Pożarnych wyraźnie widać, że w tych regionach lukę w aktywności obywatelskiej wypełniają tego typu organizacje.

Rys. 1. Liczba stowarzyszeń i fundacji w województwach w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców (wg REGON).

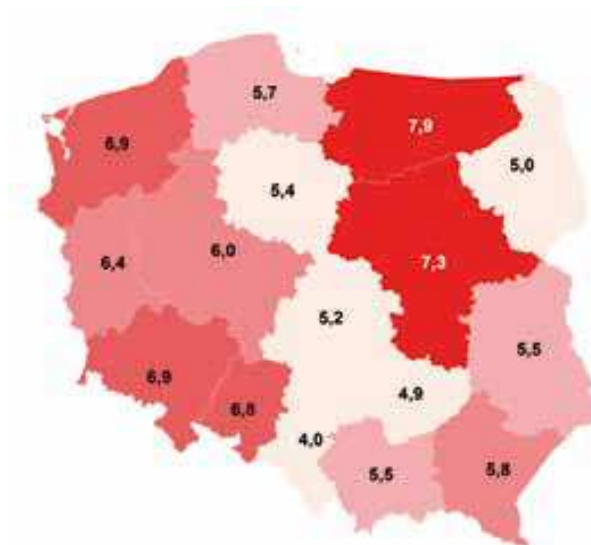

Źródło: J. Herbst, M. Gumkowska, „Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2010”, Stowarzyszenie Klon/Jawor 2010.

Analizując przyrost nowych organizacji w ostatnich pięciu latach wyraźnie widać tendencje do pogłębiania się dysproporcji w stopniu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. Najwięcej organizacji powstaje w województwie mazowieckim, zwłaszcza w Warszawie (ponad 3,8 tys.), wielkopolskim (ponad 2 tys.) oraz dolnośląskim i śląskim (prawie 2 tys.). Najmniej w podlaskim (600) i świętokrzyskim (627). Analizując ten wskaźnik per capita na 10 000 mieszkańców najwięcej organizacji powstaje w województwie mazowieckim i warmińsko-mazurskim (7,9) oraz zachodniopomorskim i dolnośląskim. Najmniej zaś w śląskim (4,0), świętokrzyskim (4,9) oraz podlaskim (5,0).

Rys. 2. Przyrost stowarzyszeń i fundacji w województwach w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w ostatnich pięciu latach (wg REGON).

Źródło: J. Herbst, M. Gumkowska, „Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych. Raport z badania 2010”, Stowarzyszenie Klon/Jawor 2010.

Zasady współpracy organizacji pozarządowych z samorządem terytorialnym.

Podstawy prawne współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi

Przedstawione w niniejszym rozdziale akty prawne stanowią wyłącznie część przepisów regulujących zasady współpracy pomiędzy administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi, a ich wybór został dokonany w oparciu o dwie przesłanki. Z jednej strony pod uwagę wzięto obszar realizacji niniejszej Strategii i jego charakterystyczne cechy, a tym samym, główne priorytety i zadania samorządu gminnego. Z drugiej strony podstawę wyboru stanowiły zadeklarowane przez organizacje cele statutowe, a co za tym idzie charakter i profil organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy Ciechanowiec.

Główne akty prawne, które regulują współpracę jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi to:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku (Dz.U. 1997, Nr 78, poz. 483, ze zm.).
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz.U. 2001, Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)
- Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie z dnia 24 kwietnia 2003 r. (Dz. U., nr 96, poz. 873 z późn. zm.)

- Ustawa Prawo o stowarzyszeniach z dnia 7 kwietnia 1989 roku (Dz.U. 2001, Nr 79, poz. 855 - tekst jednolity, z późn. zm.)
- Ustawa o fundacjach z dnia 6 kwietnia 1984 roku (Dz.U. 1991, Nr 46, poz. 203 – tekst jednolity, z późn. zm.)
- Ustawa o ochronie przeciwpożarowej z dnia 24 sierpnia 1991 roku (Dz.U. 2009, Nr 178, poz. 1380 – tekst jednolity, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. 2005, Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. 2002 , Nr 76,poz. 694 – tekst jednolity, z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. 2004, nr 64 poz. 593, z późn. zm.)
- Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu niepełnosprawnych z dnia 27 sierpnia 1997 r. (DZ.U. nr 123, poz.776 z późn. zm.)
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku (Dz. U. 2002 r. Nr 147 poz. 1231)
- Ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym z dnia 20 sierpnia 1997 roku (Dz.U. 2007, Nr 17, poz. 209 - tekst jednolity, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 roku w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. 2005, Nr 264, poz. 2207)
- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 15 listopada 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz.U. 2001, Nr 137, poz. 1539, z późn. zm.)

Definicja organizacji pozarządowych a trzeci sektor

Zgodnie z definicją podawaną przez branżowy portal www.ngo.pl NGO jest to tłumaczenie angielskiego zwrotu nongovernmental organisation - NGO, używanego najczęściej przez Organizację Narodów Zjednoczonych oraz inne instytucje międzynarodowe. Czasem słyszy się też określenie organizacja typu non-profit. Najprościej mówiąc oznacza on, że organizacja nie jest nastawiona na osiągnięcie zysku (profit), ale na zaspokajanie jakichś potrzeb. Nie znaczy to jednak, że organizacja nie może prowadzić żadnej działalności gospodarczej. Działalność gospodarcza NGO dopuszczalna jest wtedy, jeżeli dochody nie są dzielone pomiędzy osoby pracujące czy ochotników, ale są przeznaczone

na dalszą działalność organizacji. Istnieje również określenie organizacja społeczna, które w języku polskim jest obecne od wielu lat i choć nie dla wszystkich znaczy to samo, to jednak nie powinno być z definicji odrzucane.

Definicję organizacji pozarządowej można znaleźć również w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. 03.96.873). Jest to definicja uniwersalna, w tym sensie, że inne akty prawne często odwołują się do pojęcia organizacji pozarządowej w rozumieniu tej ustawy (np. Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym – art. 2 pkt 2).

Definicja ta podaje, że: „organizacjami pozarządowymi są:

1. *niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych,*
2. *niedziałające w celu osiągnięcia zysku*

– osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia, z zastrzeżeniem ust. 4” (art. 3 ust 2).

Organizacjami pozarządowymi są więc nie tylko podmioty, które mają osobowość prawną, ale także jednostki, które tej osobowości nie mają (np. stowarzyszenia zwykłe, uczelniane organizacje studenckie, koła gospodyń wiejskich, ochotnicza straż pożarna)¹.

Organizacja pożytku publicznego

Organizacje pożytku publicznego są to organizacje pozarządowe (stowarzyszenia i fundacje, a także spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością działające w celu osiągnięcia zysku), które na podstawie Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (z 24 kwietnia 2003 r.) uzyskały w sądzie status pożytku publicznego.

Status organizacji pożytku publicznego mogą uzyskać także osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów Ustawy o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku państwa do innych kościołów oraz związków wyznaniowych oraz Ustawy o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (tzw. organizacje kościelne).

Mimo, że w większości przypadków mają zbliżone prawa, to organizacją pożytku publicznego nie mogą zostać spółdzielnie socjalne oraz stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego.

---

¹ www.ngo.pl, Organizacje pozarządowe, <http://osektorze.ngo.pl/x/33504.jsessionid=359EF61158B2435F027A77BDBDC18871>

Organizacje pożytku publicznego mają szereg szczególnych uprawnień oraz obowiązków w porównaniu do innych organizacji pozarządowych².

Możliwości współpracy samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi

Polskie prawodawstwo precyzuje formy współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi m.in. w tzw. ustawach samorządowych. Znajdujące się tam zapisy wymieniają jako jedno z zadań własnych „współpracę z organizacjami pozarządowymi”. Pozwala to tworzyć jednostki wspierające działalność organizacji pozarządowych (tzw. inkubatory NGO), ale także udzielać pożyczek, poręczeń i gwarancji. Formy współpracy wskazuje również ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie. Są to:

- ☐ zlecanie zadań publicznych;
- ☐ tworzenie Programów Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi;
- ☐ wzajemne informowanie się o kierunkach prowadzonych działań;
- ☐ konsultowanie projektów aktów normatywnych;
- ☐ tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym;
- ☐ zawieranie umów partnerskich określonych w Ustawie o prowadzeniu polityki rozwoju.

Nowelizacja ustawy wprowadza również nowe mechanizmy współpracy z organizacjami pozarządowymi. Wśród nich możemy wyróżnić:

- ☐ tworzenie i prowadzenie jednostek, których celem jest działalność na rzecz organizacji pozarządowych i podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 (taką jednostkę na zlecenie jednostki administracji publicznej może także prowadzić organizacja);
- ☐ tworzenie wieloletnich programów współpracy;
- ☐ funkcjonowanie Rady Działalności Pożytku Publicznego na szczeblu gminnym, powiatowym lub wojewódzkim.
- ☐ zawieranie umów dotyczących wykonania inicjatyw lokalnych;

Nowym obowiązkiem organów stanowiących (rad gmin, powiatów, sejmików wojewódzkich) jest przyjęcie w drodze uchwały szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

---

² www.ngo.pl, Co to są organizacje pożytku publicznego?, http://administracja.ngo.pl/x/436177;jsessionid=ECC8BA3E70D6E691C%206C_F699F816A5A5B

Nie jest to katalog zamknięty. Praktyka współpracy pomiędzy samorządami i organizacjami pozarządowymi wypracowuje wiele specyficznych i innowacyjnych rozwiązań zgodnych z przepisami prawa i kompetencjami samorządu.

Działalność pożytku publicznego

Działalność pożytku publicznego jest przez prawo definiowana jako działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań określonych w ustawie. Obejmuje ona katalog kilkudziesięciu działań z różnych dziedzin życia społeczno-gospodarczego.

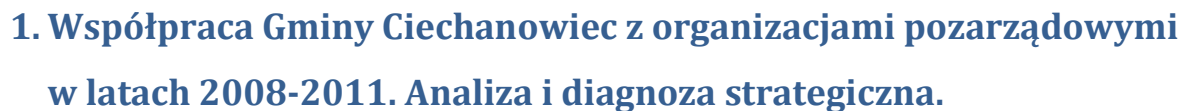
Sfera zadań publicznych, o której mowa w art. 3 ust. 1, obejmuje zadania w zakresie:

- 1) pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób;
- 2) działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 3) działalności charytatywnej;
- 4) podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej;
- 5) działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
- 6) ochrony i promocji zdrowia;
- 7) działalności na rzecz osób niepełnosprawnych;
- 8) promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- 9) działalności na rzecz równych praw kobiet i mężczyzn;
- 10) działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym;
- 11) działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości;
- 12) działalności wspomagającej rozwój techniki, wynalazczości i innowacyjności oraz rozpowszechnianie i wdrażanie nowych rozwiązań technicznych w praktyce gospodarczej;
- 13) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych;
- 14) nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania;
- 15) wypoczynku dzieci i młodzieży;
- 16) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego;
- 17) wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu;
- 18) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego;
- 19) turystyki i krajoznawstwa;

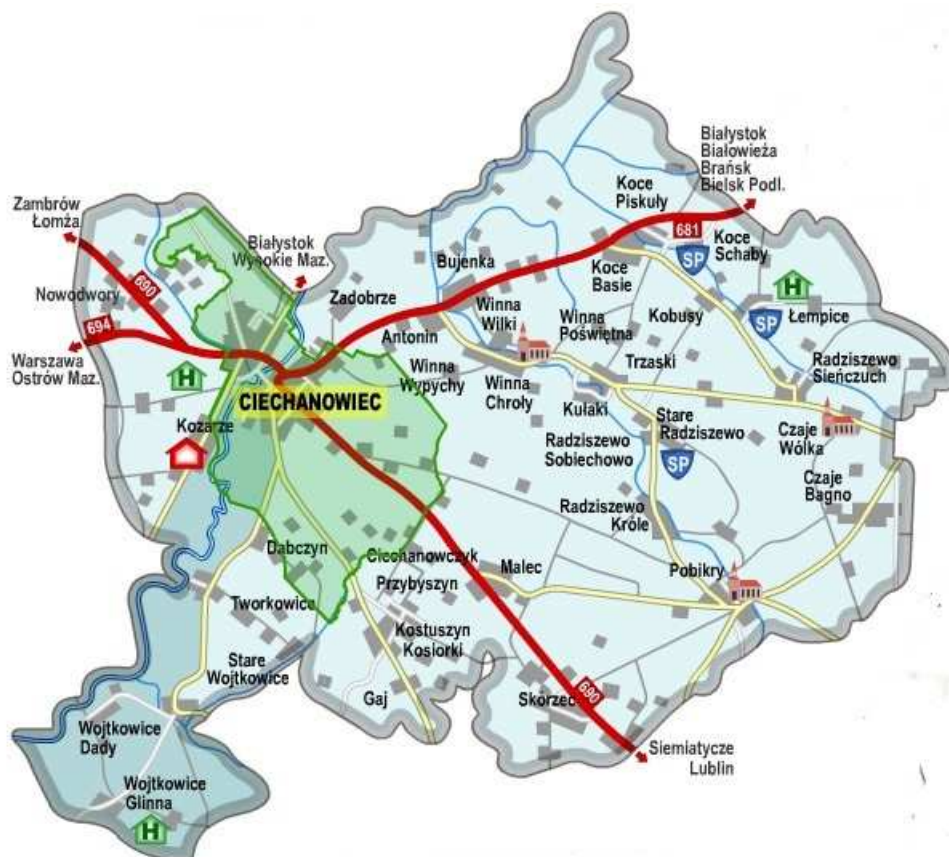
- 20) porządku i bezpieczeństwa publicznego;
- 21) obronności państwa i działalności Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 22) upowszechniania i ochrony wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji;
- 23) ratownictwa i ochrony ludności;
- 24) pomocy ofiarom katastrof, klęsk żywiołowych, konfliktów zbrojnych i wojen w kraju i za granicą;
- 25) upowszechniania i ochrony praw konsumentów;
- 26) działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami;
- 27) promocji i organizacji wolontariatu;
- 28) pomocy Polonii i Polakom za granicą;
- 29) działalności na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
- 30) promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą;
- 31) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka;
- 32) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym;
- 33) działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3, w zakresie określonym w pkt 1-32.

1.1.1 Podstawowe informacje o gminie Ciechanowiec

Rys. 3. Mapa gminy Ciechanowiec.

Strategia Współpracy Gminy Ciechanowiec z organizacjami pozarządowymi na lata 2012-2017

Gmina Ciechanowiec sąsiaduje z następującymi samorządami: gminą Klukowo w powiecie wysokomazowieckim, gminą Rudka w powiecie bielskim, gminami Grodzisk i Perlejewo w powiecie siemiatyckim, gminą Sterdyń w powiecie sokołowskim oraz gminami Nur i Boguty-Pianki w powiecie ostrowskim.

Opracowanie dotyczy problemów i działań w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi na terenie całej gminy miejsko-wiejskiej Ciechanowiec.

Gospodarka

Na terenie gminy Ciechanowiec działa 597 podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2011r.). W większości są to podmioty prywatne prowadzące działalność jako osoby fizyczne (ok. 80%). Zakres działalności obejmuje głównie handel i naprawy, branżę budowlaną oraz przetwórstwo i produkcję. Gmina Ciechanowiec jest ośrodkiem przemysłu rolno-spożywczego i obuwniczego.

Stopa bezrobocia na terenie gminy wynosi ok. 6,8%. Większość pracujących zatrudniona jest w branży budowlanej, przemyśle oraz usługach. Pozostała część społeczeństwa pracuje w rolnictwie.

Przedsiębiorstwo Robót Komunalnych FARE, które jest jednostką organizacyjną gminy Ciechanowiec. Przedsiębiorstwo działa jako zakład budżetowy, a jego głównym celem jest zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców.

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Gmina posiada bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturę wodno-kanalizacyjną. Prawie 99% domostw podłączonych jest do gminnej sieci wodociągowej. Sieć składa się z dwóch ujęć wody w Ciechanowcu oraz Radziszewie-Sieńczuch. Łączna długość obu wodociągów wynosi 134 km, w większości wykonanego z rur PCV. Zarówno sieć jak i towarzysząca jej infrastruktura jest na bieżąco modernizowana.

Dostęp do kanalizacji sanitarnej ma ponad 21,7%³ mieszkańców gminy, głównie z najbardziej zurbanizowanych terenów gminy. Ścieki z sieci kanalizacyjnej odprowadzane są do gminnej oczyszczalni ścieków wraz z tymi dowożonymi ze zbiorników bezodpływowych. Średnia ilość przetwarzanych w oczyszczalni w okresach bezdeszczowych wynosi 765 m³/d. W latach 2009-2012 prowadzone były prace zarówno nad rozbudową sieci kanalizacyjnej oraz modernizacją oczyszczalni

---

³ Dane z 01.01.2008 na podstawie informacji zawartych w Strategii Rozwoju Gminy Ciechanowiec

ścieków. Finansowane były zarówno z funduszy unijnych pochodzących głównie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego, a także środków budżetu gminy.

Drogi i komunikacja

Przez teren gminy Ciechanowiec przebiega kilka ważnych szlaków. Najbliższe połączenie z Białymstokiem jest możliwe dzięki przebiegającej przez gminę drodze wojewódzkiej nr 681 biegnącej w kierunku Brańska oraz Łap. Połączenie ze stolicą możliwe jest dzięki drodze wojewódzkiej nr 694, która przez Małkinię, Brok prowadzi do miejscowości Poręba-Kocęby, gdzie łączy się z drogą krajową nr 8. Ważną rolę w lokalnym systemie drogowym pełni również droga wojewódzka nr 690. łączy ona drogi krajowe nr 19 i 63 oraz usprawnia komunikację w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego. Łączna długość dróg wojewódzkich na terenie gminy Ciechanowiec wynosi 30,5 km.

Uzupełnieniem systemu drogowego są drogi lokalne o statusie powiatowym i gminnym. Na terenie gminy znajduje się 14 odcinków dróg powiatowych o łącznej długości 82 km, w tym 53,15 km o nawierzchni utwardzonej. Długość dróg gminnych wynosi 148 km, w tym o nawierzchni utwardzonej 23,28 km⁴. W latach 2008-2011 część dróg została zmodernizowana i utwardzona w ramach środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego, Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych (tzw. schetynówek) oraz budżetu gminy.

Kultura

Na terenie gminy Ciechanowiec działa kilka instytucji kultury. Jedną z nich jest Muzeum Rolnictwa im. Krzysztofa Kluka, które jest jednostką organizacyjną samorządu województwa podlaskiego. Jego historia sięga lat 60-tych XX w. na terenie zespołu pałacowo-parkowego z połowy XIX w. Zbiory muzeum liczą ponad 27 000 eksponatów w tym 44 zabytkowe obiekty architektury drewnianej ulokowanych w trzech zespołach wraz z pełnym wyposażeniem. Pochodzą one z terenów wiejskich Podlasia i Mazowsza. Muzeum organizuje szereg imprez kulturalnych m.in.: Konkurs na Palmę Wielkanocną, Podlaskie Święto Chleba oraz Ogólnopolski Konkurs Gry na Instrumentach Pasterskich „Ligawki”. Muzeum jest wpisane do Państwowego Rejestru Muzeów Ministerstwa Kultury.

---

⁴ Na podstawie danych ze Strategii Rozwoju Gminy Ciechanowiec

Zadania z zakresu propagowania kultury i sportu prowadzi na terenie gminy Ciechanowiec – Ciechanowiecki Ośrodek Kultury i Sportu (COKiS). Jednostka powstała w roku 2005 jest kontynuatorem Miejskiego Ośrodka Kultury w Ciechanowcu. COKiS jest odpowiedzialny m.in. za organizację imprez kulturalnych, które służą promocji gminy Ciechanowiec. Do najbardziej znanych należą: Festyn „Wianki na Nurcu” oraz Międzynarodowy Festiwal Folkloru „Podlaskie Spotkania”. W czasie ich trwania odbywają się pokazy artystyczne, występy zespołów kulturalnych oraz rozgrywki sportowe. Prowadzone są również we współpracy z Referatem Promocji Urzędu Miejskiego działania wydawnicze oraz promocyjne na rzecz gminy. W placówce prowadzone są również zajęcia muzyczne, taneczne, sportowe oraz edukacyjne. COKiS zarządza obiektami sportowymi na terenie miasta: stadionem miejskim, kompleksem boisk „Orlik 2012” oraz kąpieliskiem⁵. COKiS prowadzi również Punkt Informacji Turystycznej.

Kolejną placówką kulturalną na terenie gminy Ciechanowiec jest Biblioteka Publiczna, która powstała w roku 1949. Od tego czasu statut biblioteki był wielokrotnie przekształcany. Obecnie funkcjonuje w niej wypożyczalnia książek oraz oddział dla dzieci. Księgozbiór liczy ok. 32 000 woluminów. W bibliotece można również skorzystać z sieci Internet⁶. Biblioteka posiada dwie filie w miejscowościach Pobikry i Winnie-Poświętnej.

Walory turystyczno-przyrodnicze

Gmina Ciechanowiec leży na Nizinie Mazowiecko-Podlaskiej, stanowiącej wschodnią część Pasa Wielkich Dolin, graniczącą od południa z Wysoczyzną Siedlecką i od wschodu z Wysoczyzną Bielską, która stanowi dział wodny Narwi i Bugu. Dolinę rzeki Nurzec ukształtowała działalność lądolodu skandynawskiego w okresie zlodowacenia środkowopolskiego. Teren ten jest płaski, słabo sfalowany. Przeważają tu gleby gliniasto-piaszczyste, głównie gliny zwałowe, tworzące wskutek gęstej sieci dolin rzecznych i obecności piaszków dolinowych charakterystyczną mozaikę glebową.

Ciechanowiec znajduje się we wschodniej dzielnicy klimatycznej, przeważają tu wiatry, podobnie jak w całym kraju, północno-wschodnie i zachodnie. Według podziału przyrodniczego kraju Ciechanowiec znajduje się w Krainie IV Mazowiecko-Podlaskiej. Lasy okoliczne skupione są w większości w małych zespołach i zajmują około 18% ogólnej powierzchni użytków. Są to pozostałości rozciągającej się kiedyś na tym terenie Puszczy Białej, tworzącej wraz z Puszczą Zieloną wielki kompleks Puszczy Kurpiowskiej. W pobliżu Ciechanowca przeważają głównie drzewostany sosnowe. Ze względu na

---

⁵ http://www.ciechanowiec.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=308&Itemid=221

⁶ http://www.ciechanowiec.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=99&Itemid=78#top_s

położenie miasta w dolinie Bugu możemy spotkać las bagienny, na który składają się wierzby i olsza czarna. Poza sosną dość często spotykamy na tym terenie brzozę, dąb i rzadko jesion. Lasy ze względu na duże rozdrobnienie i słabą roślinność nie są zamieszkałe przez grubszą zwierzynę. Dużo jest jedynie dzików, zajęcy i saren, mających łatwy dostęp do licznie rozsianych po lesie pól, będących dla nich dogodną bazą pokarmową. Duża jest także różnorodność ptaków i ryb. Ciechanowiec leży na trasie turystycznej z Warszawy do Białowieży, w obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Bugu i Nurca. Pod względem atrakcyjności krajoznawczej rozumianej jako stopień nagromadzenia obiektów, ich rodzaju i walorów Ciechanowiec zaliczono do I grupy miejscowości o znaczeniu regionalnym⁷.

Na terenie gminy znajduje się szereg zabytków. Do najważniejszych można zaliczyć:

- ☐ zabudowa rynku
- ☐ Kościół pw. Trójcy Przenajświętszej
- ☐ Zespół klasztorno-szpitalny
- ☐ Zespół pałacowo-parkowy należący do Muzeum Rolnictwa
- ☐ pomnik ks. Krzysztofa Kluka
- ☐ Cerkiew Prawosławna pw. Wniebowstąpienia Pańskiego
- ☐ kościół parafialny z XIX w. w Pobikrach
- ☐ kościół parafialny we wsi Winna-Poświętna z XVII w.
- ☐ pozostałości Zamku Obronnego z przełomu XV i XVI w.

Na terenie gminy Ciechanowiec znajduje się również wiele innych ciekawych miejsc o charakterze historyczno-sakralnym (cmentarze, miejsca pamięci oraz kapliczki).

Do najważniejszych atrakcji turystycznych na terenie gminy Ciechanowiec należy również zaliczyć Obszar Chronionego Krajobrazu Bugu i Nurca. Obejmuje powierzchnię 2 921 ha i charakteryzuje się krajobrazem o dużym stopniu naturalności, z dobrze zachowanymi, cennymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi. Teren jest tu dość płaski, lecz urozmaicony wyniesieniami i małymi powierzchniami lasami - głównie sosnowymi, a bliżej Bugu także bagiennymi olszynami i łęgami wierzbowo-topolowymi. Wraz z polami, łąkami, dolinami mniejszych rzek i starorzeczami Bugu tworzą one tzw. krajobraz mozaikowy. Rzeka Nurzec, której dolny, ok. 8-kilometrowy odcinek, znajduje się w granicach OCK, charakteryzuje się krętym biegiem. Meandry i zakola wijące się wśród pól i lasów stanowią ostoję dla wielu cennych gatunków zwierząt żyjących nad wodą np. bobrów,

---

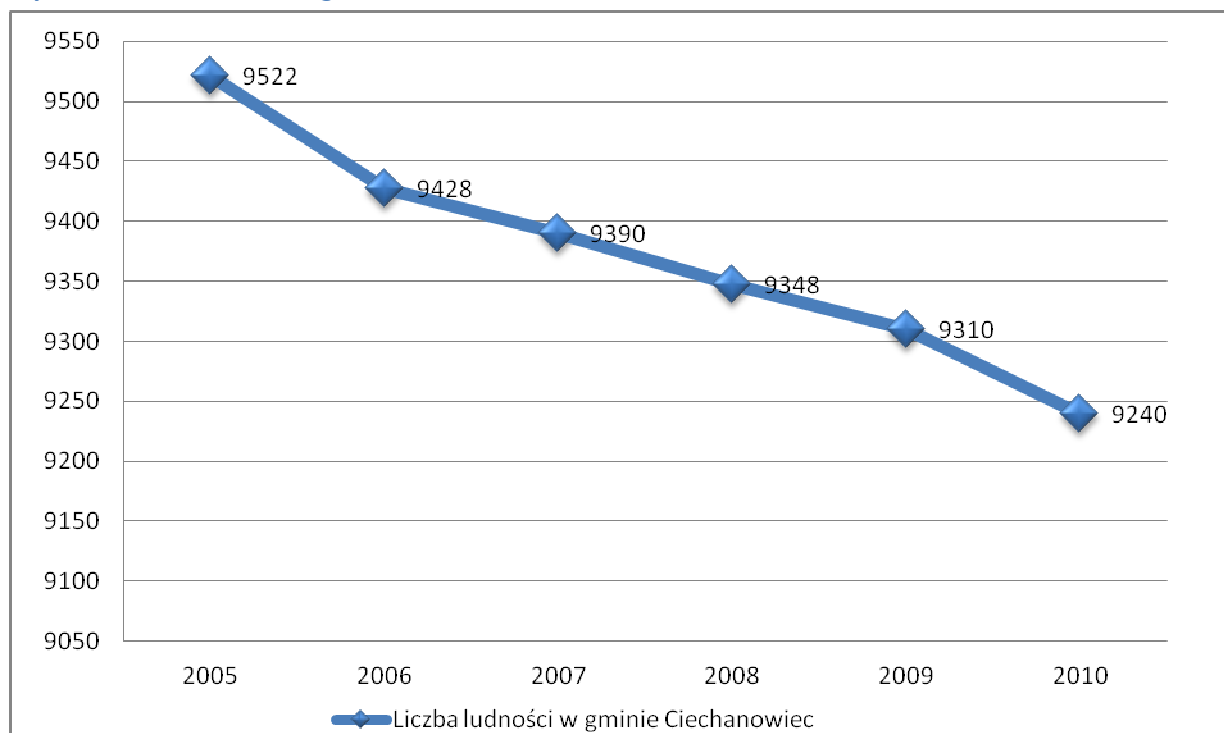
⁷ http://www.ciechanowiec.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=114&Itemid=106#top_s

wydr i różnych ptaków. Ze względu na swoje walory przyrodnicze rzeka Nurzec została zaliczona do Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-POLSKA⁸. Obszar Chronionego Krajobrazu Bugu i Nurca wraz z Parkiem Krajobrazowym "Podlaski Przełom Bugu" (od wschodu) i Nadbużańskim Parkiem Krajobrazowym (od zachodu) stanowi połączony kompleks obszarów chronionych doliny Bugu.

1.1.2 Najważniejsze trendy społeczno-gospodarcze w gminie Ciechanowiec (ujęcie graficzne)

Wykres 1. Liczba ludności w gminie Ciechanowiec w latach 2005-2010.

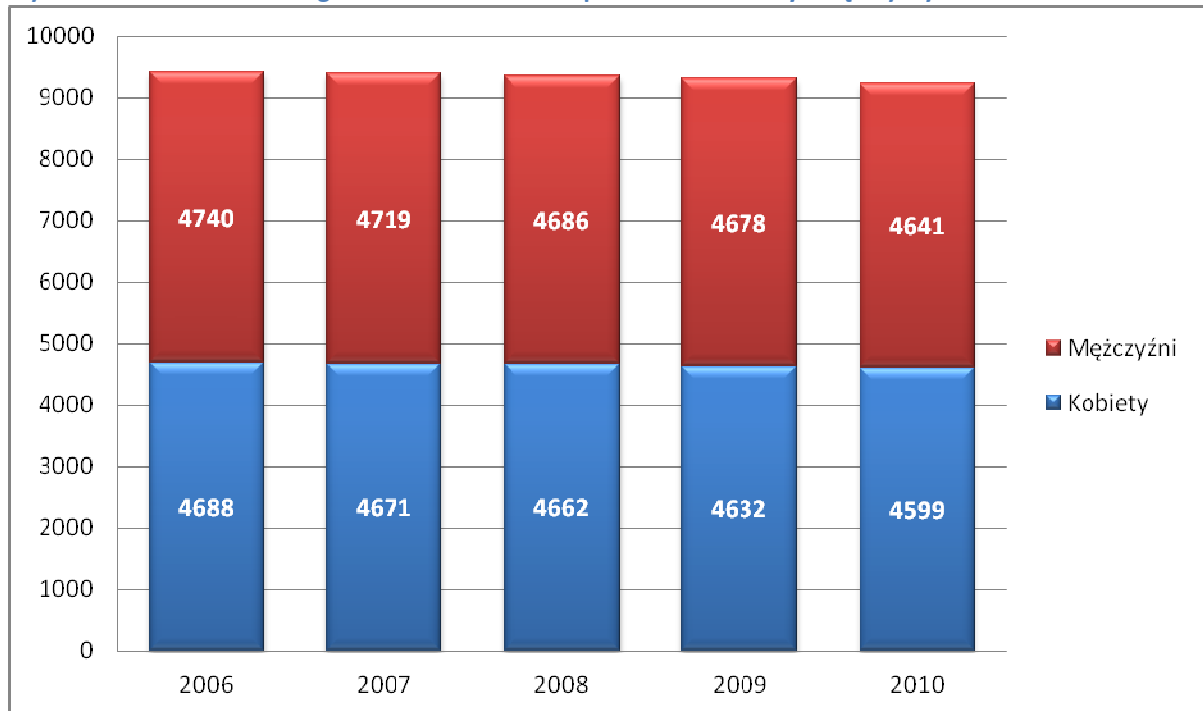

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

⁸ http://www.ciechanowiec.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=169&Itemid=154

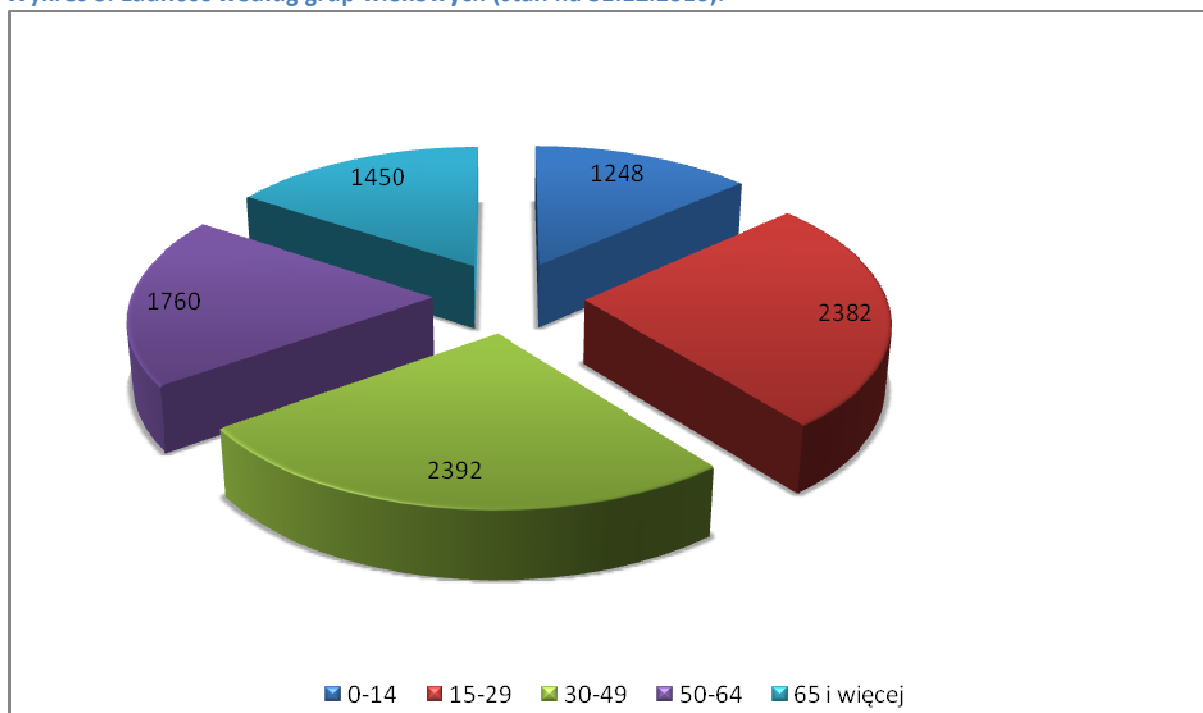

Wykres 2. Liczba ludności w gminie Ciechanowiec w podziale na kobiety i mężczyzn w latach 2005-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

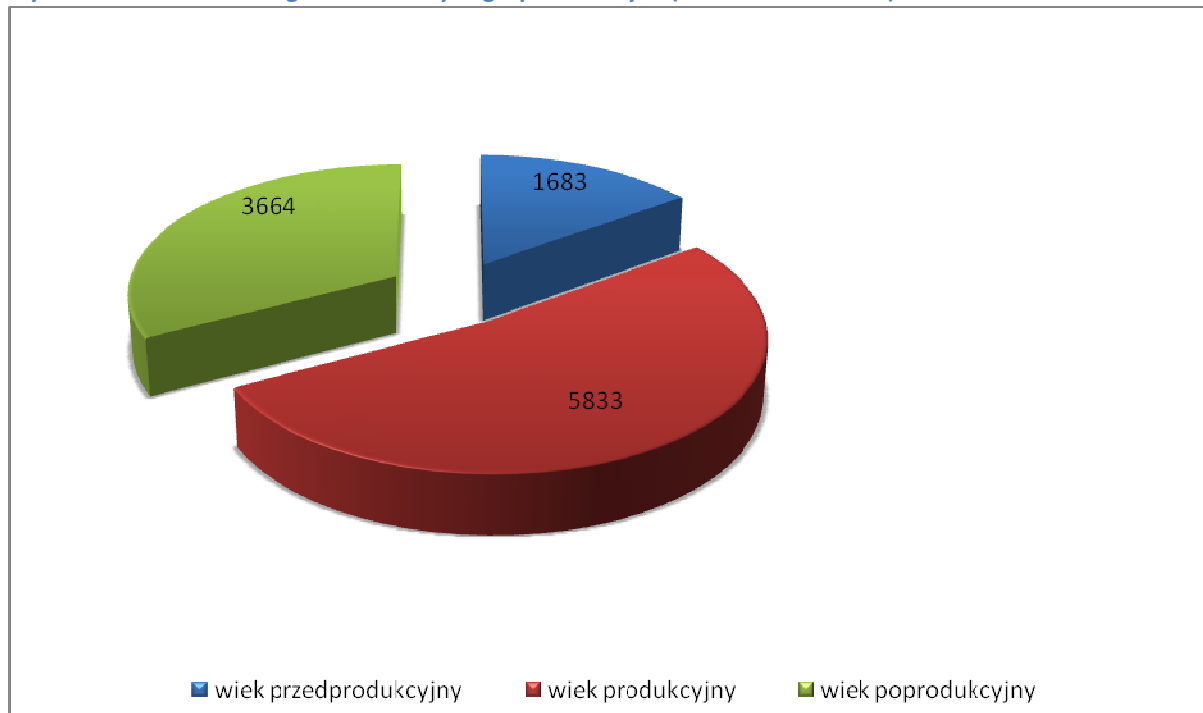
Wykres 3. Ludność według grup wiekowych (stan na 31.12.2010).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

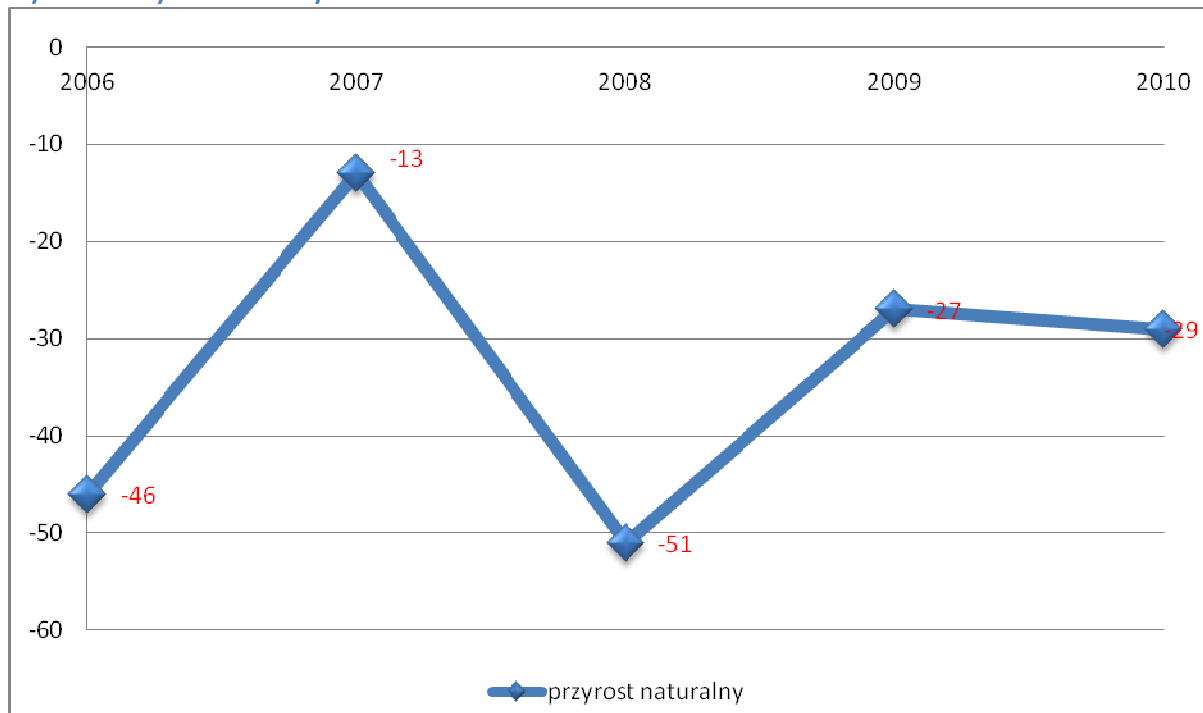

Wykres 4. Ludność według ekonomicznych grup wiekowych (stan na 31.12.2010).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

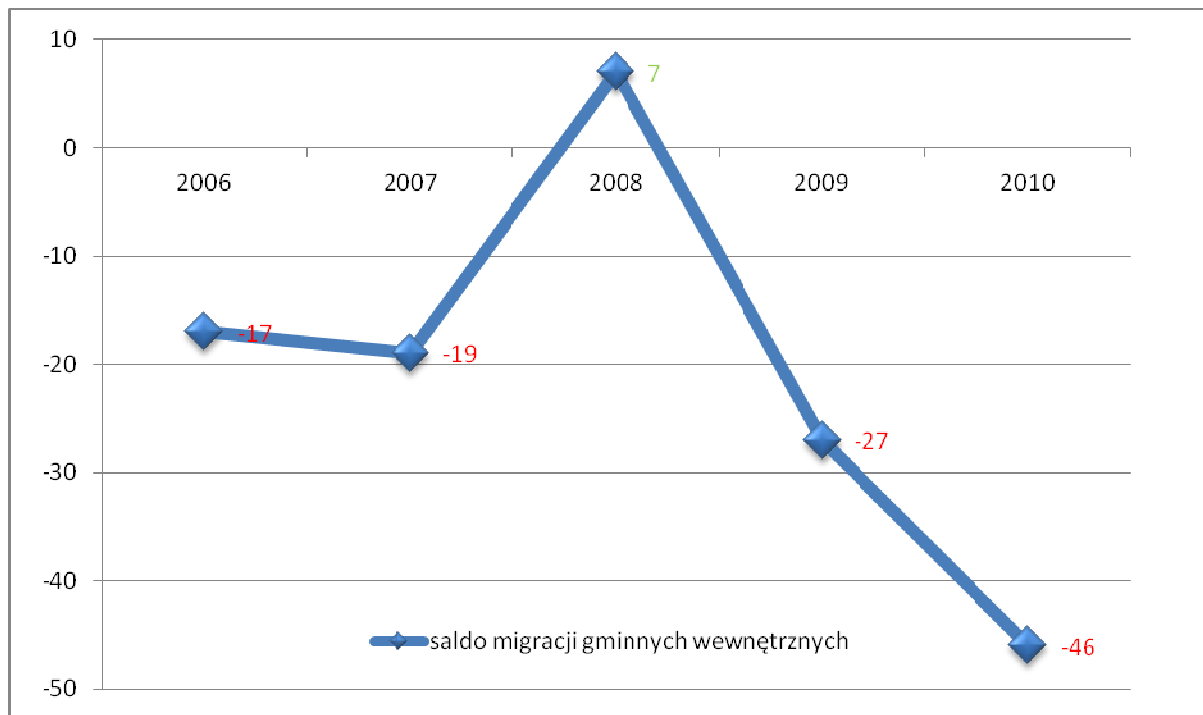
Wykres 5. Przyrost naturalny w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

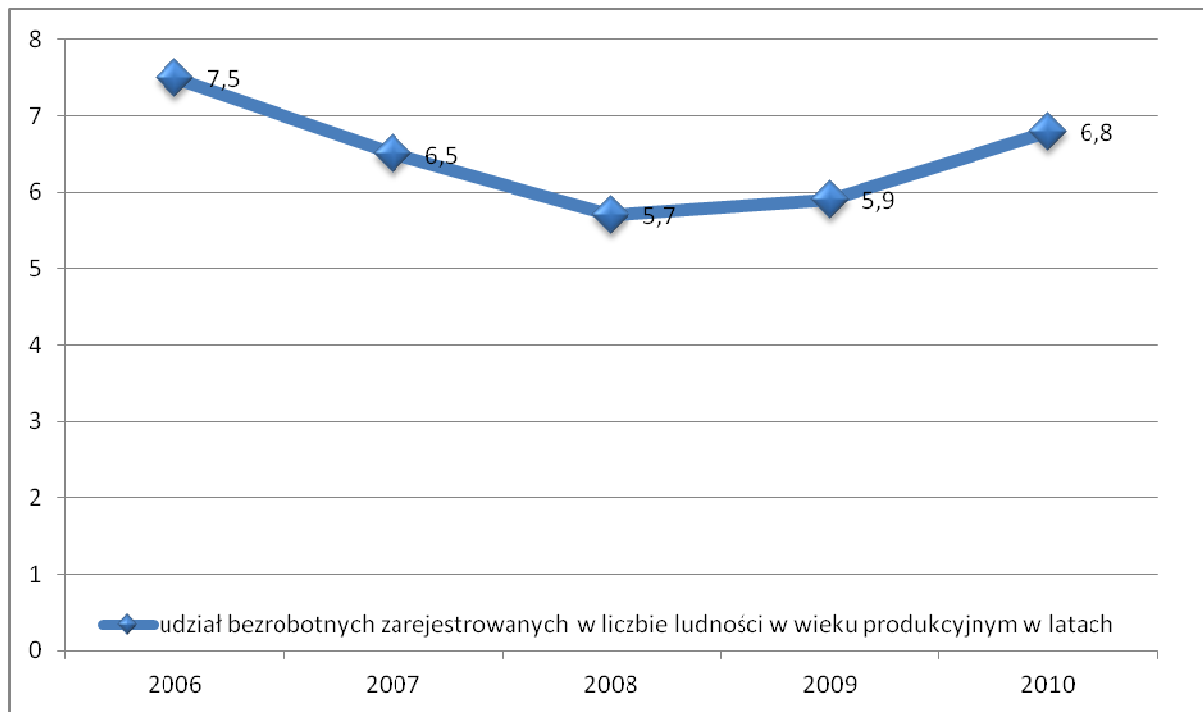

Wykres 6. Saldo migracji w latach 2006 -2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 7. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w latach 2006-2010

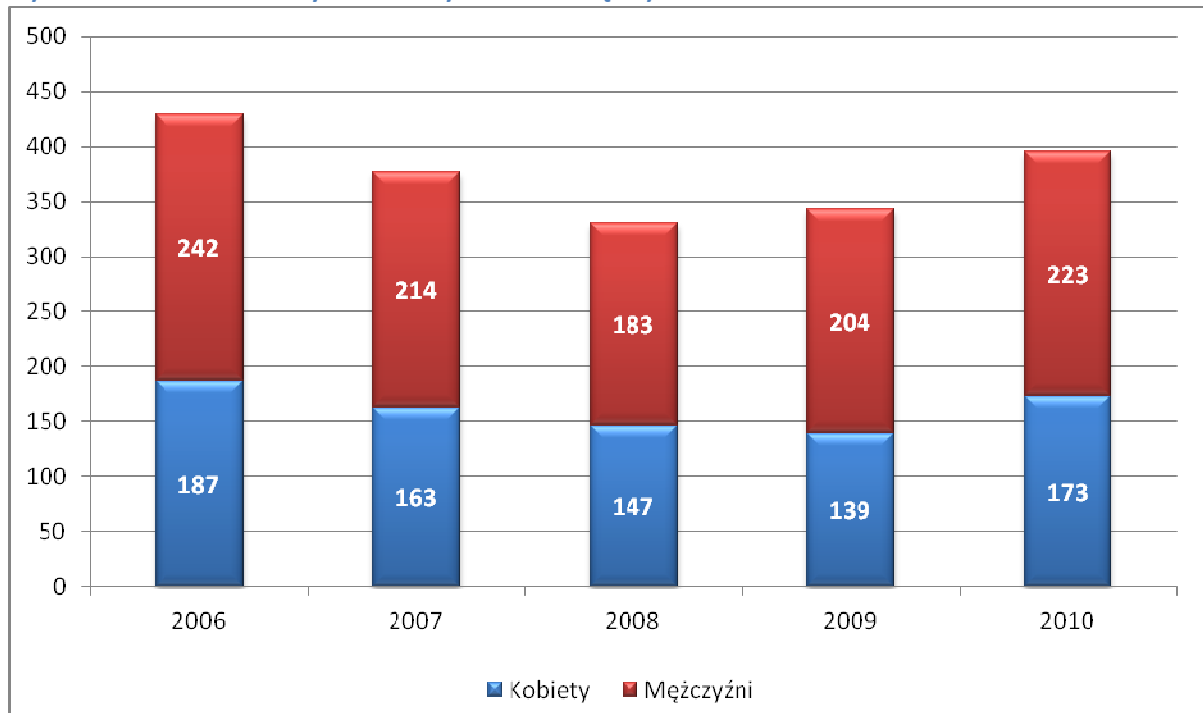

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

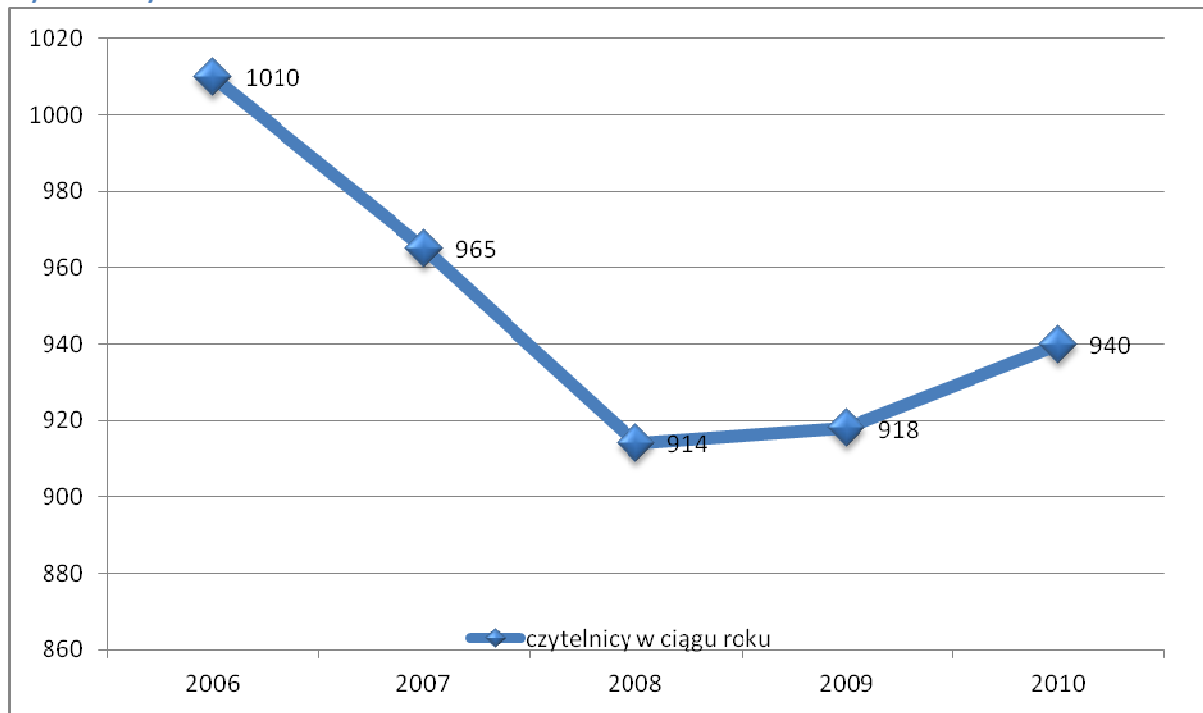

Wykres 8. Porównanie liczby bezrobotnych kobiet i mężczyzn w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

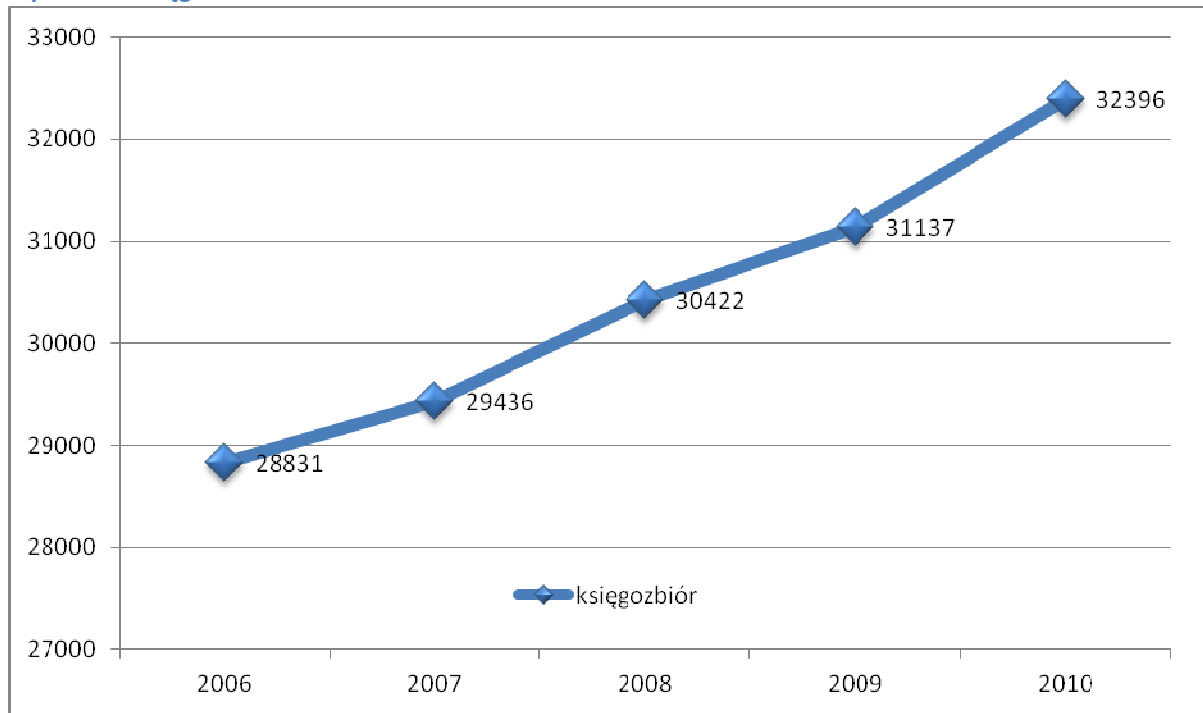
Wykres 9. Czytelnictwo w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

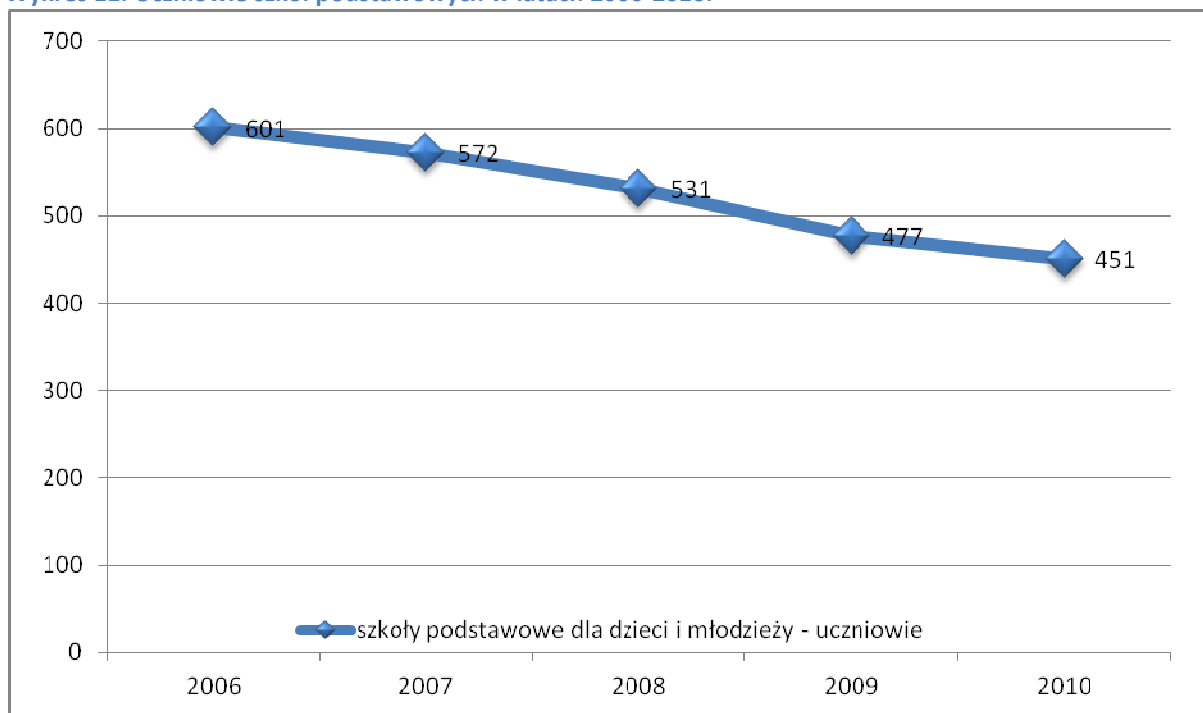

Wykres 10. Księgozbiór w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

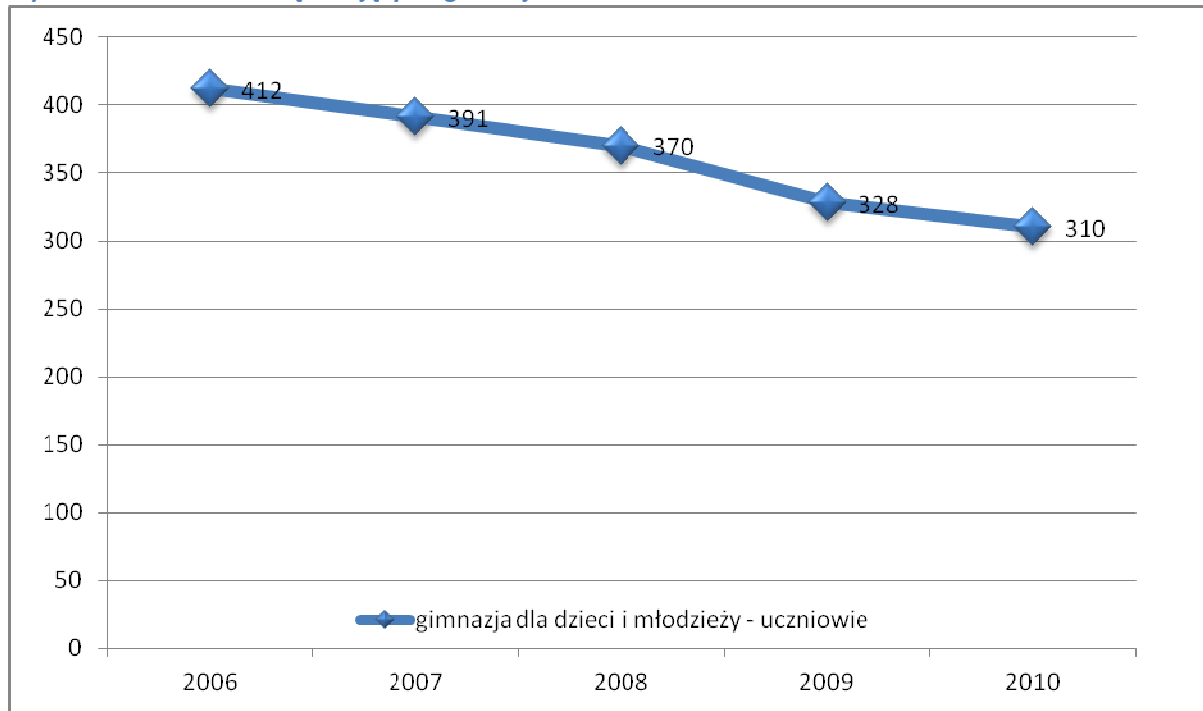
Wykres 11. Uczniowie szkół podstawowych w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 12. Uczniowie uczęszczający do gimnazjum w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Tabela 1. Mieszkania wyposażone w urządzenia techniczno-sanitarne w latach 2006-2010.

	2006	2007	2008	2009	2010
wodociąg	2472	2478	2497	2500	2509
łazienka	2063	2069	2088	2091	2100
centralne ogrzewanie	1687	1693	1712	1715	1724

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

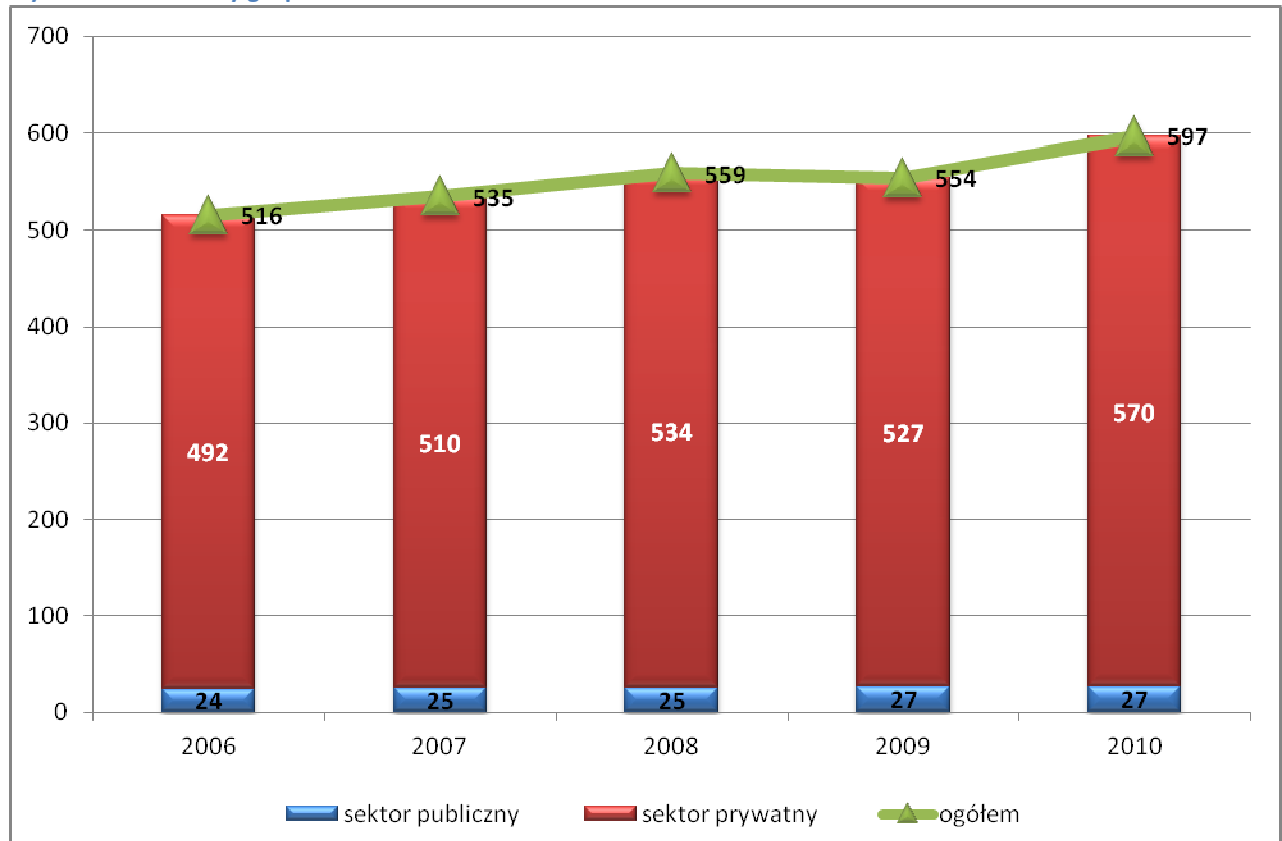
Tabela 2. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w latach 2006-2010 (w %).

	2006	2007	2008	2009	2010
z wodociągu	88,6	88,7	88,8	88,8	88,9
z kanalizacji	79,2	79,3	79,5	79,5	79,6
z centralnego ogrzewania	70,3	70,4	70,7	70,7	70,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

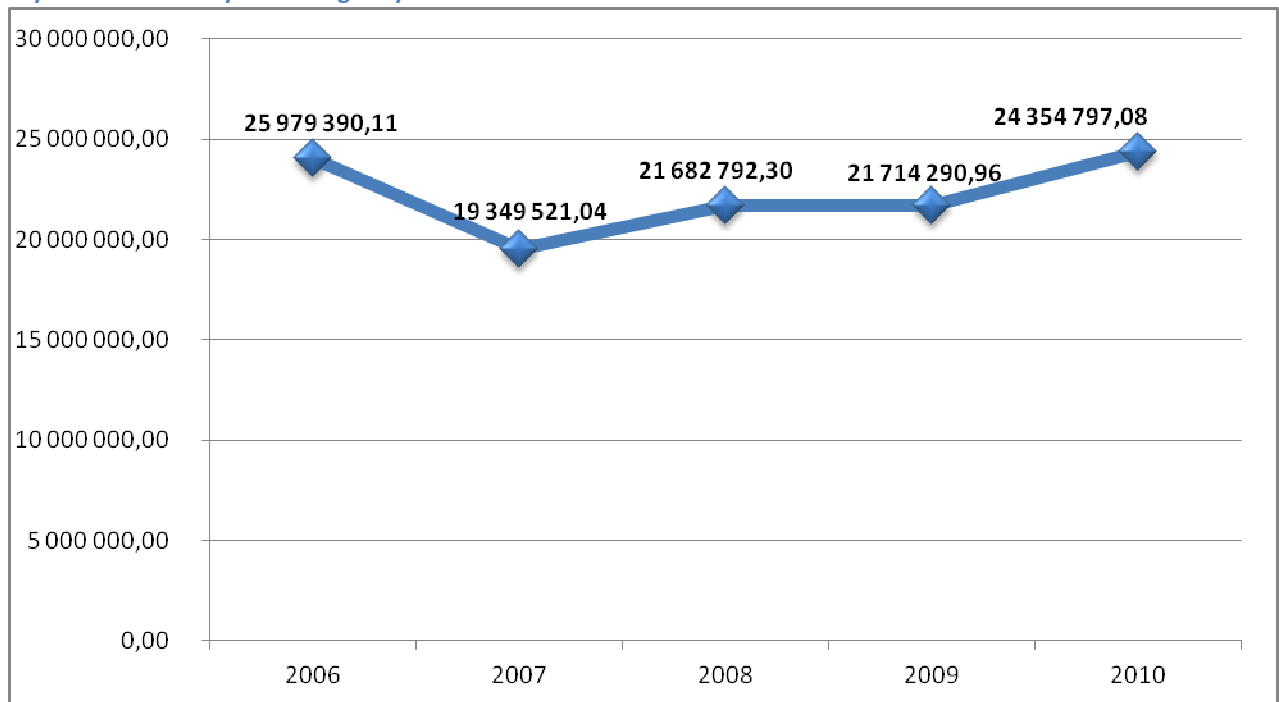

Wykres 13. Podmioty gospodarcze w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

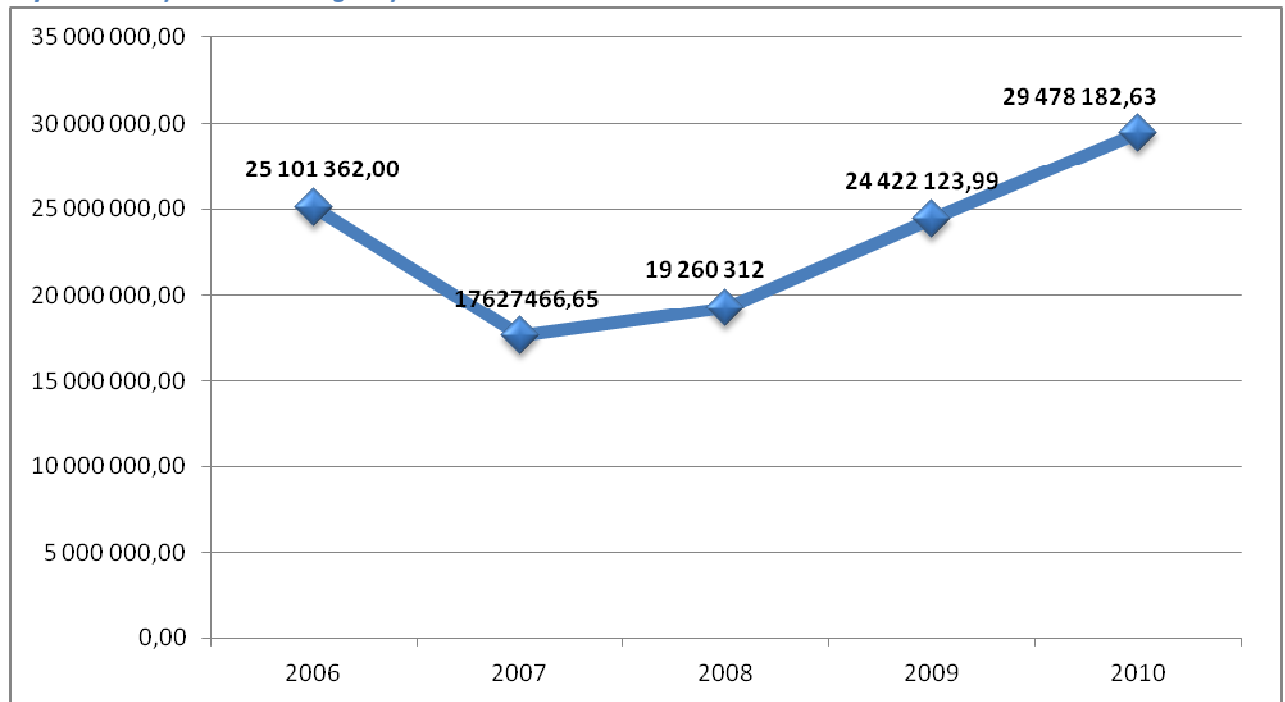
Wykres 14. Dochody budżetu gminy w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

Wykres 15. Wydatki budżetu gminy w latach 2006-2010.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Banku Danych Regionalnych

1.2 Analiza potencjału organizacji pozarządowych gminy Ciechanowiec

1.2.1 Współpraca gminy Ciechanowiec z organizacjami pozarządowymi w latach 2008 - 2010

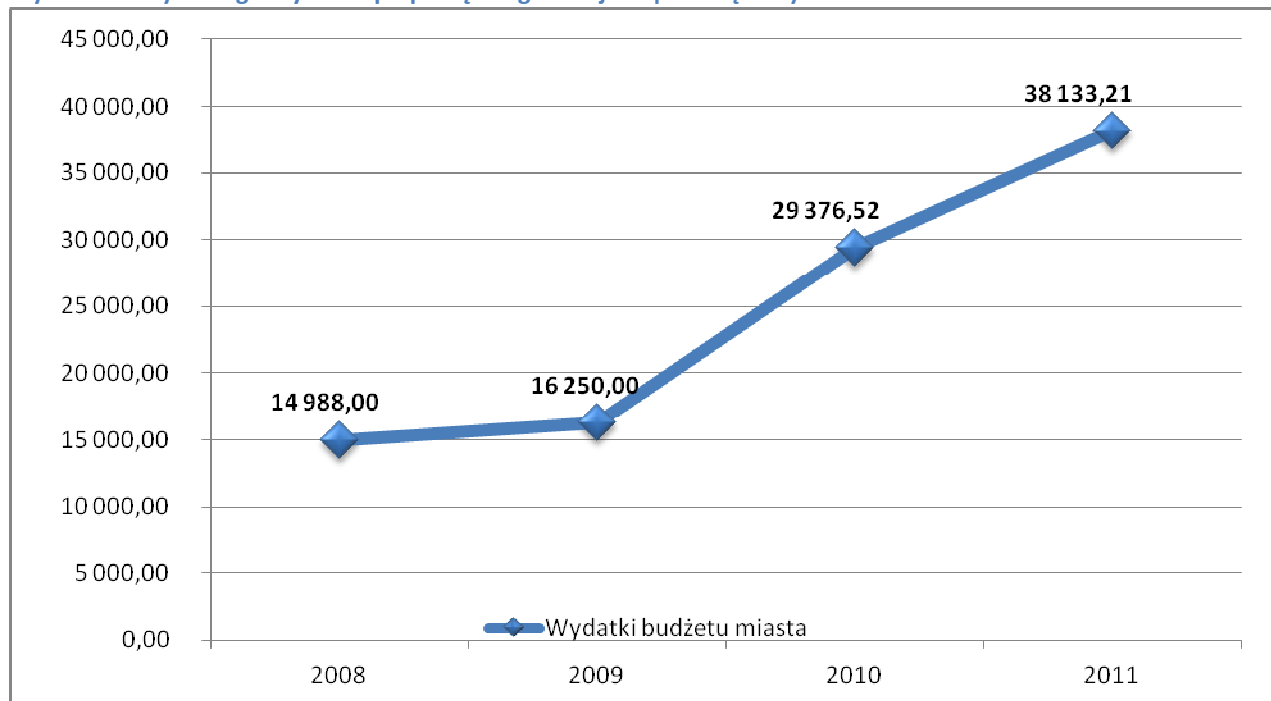
Opis współpracy

Gmina Ciechanowiec prowadzi wieloaspektową współpracę z organizacjami pozarządowymi oraz grupami nieformalnymi. Działania samorządu mają charakter zarówno wsparcia finansowego, jak i pomocy logistyczno-technicznej.

W latach 2008-2011 z budżetu miasta przeznaczane były środki na realizację zadań pożytku publicznego. Zakres wsparcia oraz jego konkretne cele są zapisywane w uchwalanym co roku Programie Współpracy Gminy Ciechanowiec z Organizacjami Pozarządowymi. Z analizy wydatków na organizacje pozarządowe wynika, iż następuje wzrost zaangażowania miasta w zlecanie zadań organizacjom pozarządowym.

Wykres 16. Wydatki gminy na współpracę z organizacjami pozarządowymi w latach 2008-2011.

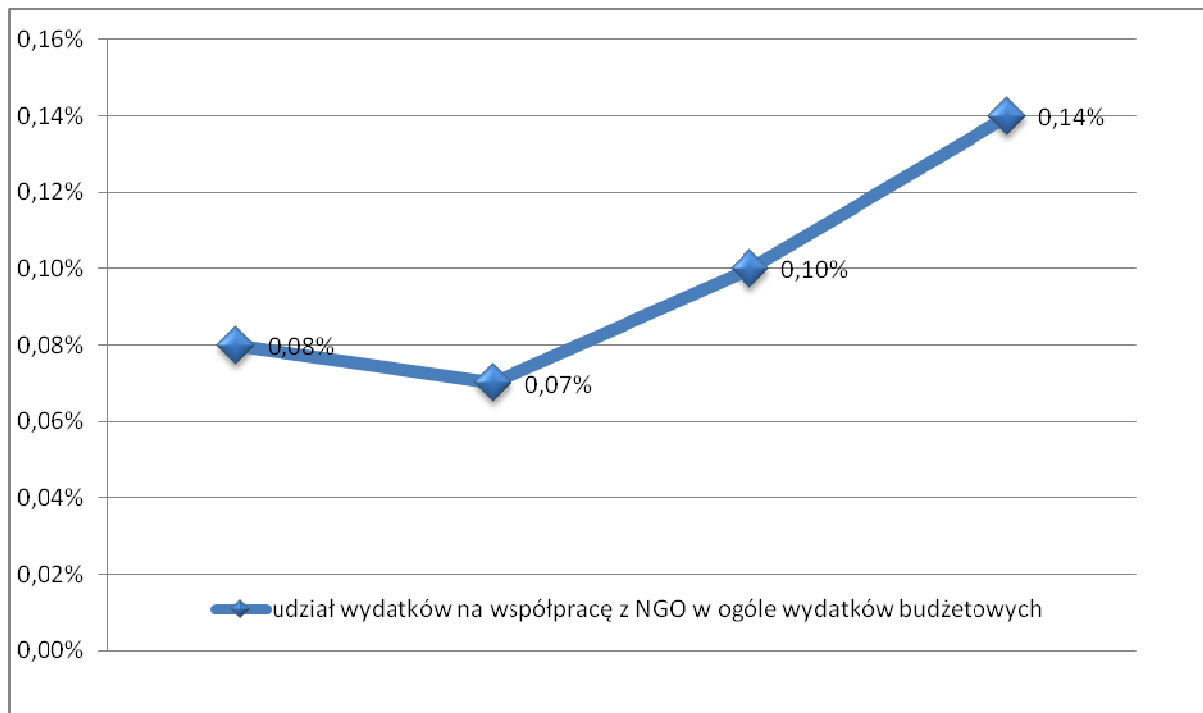
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Ciechanowcu

Średnia suma przeznaczana z budżetu gminy na współpracę z organizacjami pozarządowymi w latach 2008-2011 wyniosła ok. 24 686,93 zł. W porównaniu do innych gmin podobnej wielkości (między 5 000 a 10 000 mieszkańców) z województwa lubelskiego i podlaskiego gmina Ciechanowiec plasuje się poniżej średniej. Średnia dla badanej grupy (10 samorządów) wyniosła ok. 46 395 zł.

Obserwując kwoty wydawane przez gminę Ciechanowiec na współpracę z organizacjami pozarządowymi, należy stwierdzić, że udział wydatków w ogólnym budżecie ulega zwiększeniu. Dotyczy to zarówno kwoty wyrażonej ilościowo oraz w odniesieniu do całości wydatków budżetowych.

Wykres 17. Udział środków przeznaczanych na współpracę z NGO w ogóle środków budżetowych w latach 2008-2011.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miejskiego w Ciechanowcu

1.2.2 Obraz organizacji pozarządowych w gminie Ciechanowiec

Z informacji zawartych w bazie portalu ngo.pl, wykazie organizacji pozarządowych prowadzonym przez Starostwo Powiatowe w Wysokim Mazowieckim oraz bazie opartej na informacjach ze strony www.ciechanowiec.pl wynika, iż na terenie gminy Ciechanowiec działa **48 organizacji pozarządowych**, w tym 3 Uczniowskie Kluby Sportowe i 12 Ochotniczych Straży Pożarnych.

Liczba organizacji (z OSP) na 10 000 mieszkańców wynosi : **51,95** (najwyższy wskaźnik spośród przebadanych samorządów województwa podlaskiego o liczbie między 5 000 a 10 000 mieszkańców)

- jest to ponad **5 razy więcej** od średniej na terenach wiejskich woj. podlaskiego
- jest to **prawie 3 razy więcej** od średniej wojewódzkiej (18,3).

Brak jest danych na temat ilości członków w poszczególnych organizacjach.

Aktywność społeczna w gminie Ciechanowiec jest zdecydowanie wyższa od średniej dla obszarów wiejskich województwa podlaskiego. Świadczy to pozytywnie o potencjale sektora pozarządowego i jego możliwościach rozwojowych. Również wsparcie władz miasta dobrze rokuje na przyszłość.

Podejmowanie wspólnych i skoordynowanych inicjatyw przełoży się na podnoszenie jakości życia gminy Ciechanowiec.

Tabela 3. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy Ciechanowiec.

L.p.	Nazwa
STOWARZYSZENIA	
1.	Łomżyńsko-Drohickie Bractwo Kurkowe Towarzystwo Strzeleckie w Ciechanowcu
2.	Towarzystwo Naukowe Societas Scientiarum Klukoviana et Jablonovianae
3.	Ciechanowieckie Stowarzyszenie Trzeźwościowe „Remedium”
4.	Forum Rozwoju Gospodarczego
5.	Polska Federacja Instytut Budokai Karate
6.	Stowarzyszenie „Zameczek”
7.	Stowarzyszenie Nobis
8.	Stowarzyszenie Rodzina w Ciechanowcu (OPP)
9.	Stowarzyszenie na rzecz Osób Upośledzonych Umysłowo lub Fizycznie „Dobra Wola”
10.	Ciechanowieckie Stowarzyszenie Przedsiębiorców
11.	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Natura” (OPP)
12.	Stowarzyszenie Tutor (OPP)
13.	Cech Rzemieślników i Przedsiębiorców
14.	Stowarzyszenie Platon
15.	Stowarzyszenie Winnica
16.	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju wsi Pobikry
17.	Katolickie Stowarzyszenie Civitas Christiana
18.	Mazowiecko - Podlaski Klub Karate (OPP)
19.	Towarzystwo Miłośników Ciechanowca
ODDZIAŁY STOWARZYSZEŃ	
1.	Caritas Diecezji Drohiczyńskiej – Oddział przy Parafii Trójcy Przenajświętszej
2.	Caritas Diecezji Łomżyńskiej – Parafialny Zespół Caritas przy Parafii pw. NMP z Fatimy

3.	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Drohiczyńskiej. Oddział w Winnej-Poświętnej
4.	Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych
5.	Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Diecezji Drohiczyńskiej – Oddział w Ciechanowcu
6.	Polski Związek Wędkarski – Koło Wędkarskie Jazgarz
7.	Związek Sybiraków – koło terenowe w Ciechanowcu
KLUBY SPORTOWE	
1.	Uczniowski Klub Sportowy „Stół Polski” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Jarosława Iwaszkiewicza w Ciechanowcu (OPP)
2.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Ciechanowcu
3.	Uczniowski Klub Sportowy przy Gimnazjum w Ciechanowcu
4.	Jeździecki Klub Sportowy „Gepard”
5.	Automobilklub Ciechanowiecki
OCHOTNICZE STRAŻE POŻARNE	
1.	Ochotnicza Straż Pożarna w Ciechanowcu
2.	Ochotnicza Straż Pożarna w Bujence
3.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kozarzach
4.	Ochotnicza Straż Pożarna w Radziszewie – Królach
5.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kocach – Basiach
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Pobikrach
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Tworkowicach
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Kosiorkach
9.	Ochotnicza Straż Pożarna w Skórcu
10.	Ochotnicza Straż Pożarna w Przybyszynie
11.	Ochotnicza Straż Pożarna w Winnie – Chrołach
12.	Ochotnicza Straż Pożarna w Wojtkowicach Starych
INNE ORGANIZACJE	
1.	Lokalna Grupa Działania Kraina Bobra

2.	Koło Łowieckie "Rogacz"
3.	Koło Gospodyń Wiejskich w Radziszewie-Sieńczuchu
4.	Rodzinny Ogród Działkowy "Pod Gruszą"
5.	Gminna Spółka Wodna "Nurczanka"

Źródło: www.ngo.pl, Urząd Miejski w Ciechanowcu

1.2.3 Czynniki wpływające na rozwój organizacji pozarządowych w gminie Ciechanowiec

Listę czynników wpływających na rozwój organizacji pozarządowych opracowano na podstawie narzędzia służącego badaniu atrakcyjności marketingowej regionów opublikowanego w: P. Kotler, D. H. Haider, J. Rein: *Marketing Places. Attracting Investment, Industry and Tourism to Cities, States and Nations*. Badanie tym narzędziem przeprowadzono na członkach NGO's, UM i OPS podczas prac GPS.

Tabela 4. Czynniki wpływające na rozwój organizacji pozarządowych (w %).

Czynniki	Sytuacja bieżąca			Postęp w najbliższych 1-2 latach			Podejmowane działania		
	dobrze	średnio	źle	duży	Średni	brak/niewielki	Dużo	mało	brak/niewiele
CZŁONKOWIE									
Aktywni	25,0	50,0	25,0	25,0	37,5	37,5	12,5	50,0	37,5
Wykształceni	12,5	75,0	12,5	50,0	25,0	25,0	12,5	37,5	50,0
Przyjaźni i pomocni	50,0	37,5	12,5	12,5	50,0	37,5	25,0	50,0	25,0
Zaangażowani	25,0	37,5	37,5	37,5	50,0	12,5	25,0	37,5	37,5
Znający historię organizacji	37,5	37,5	25,0	25,0	50,0	25,0	37,5	37,5	25,0
Znający statut i strukturę	25,0	50,0	25,0	37,5	37,5	25,0	37,5	50,0	12,5
Potrafiący dyskutować	50,0	25,0	25,0	25,0	37,5	37,5	25,0	50,0	25,0
Interesujący się sprawami lokalnymi	50,0	37,5	12,5	25,0	62,5	12,5	37,5	37,5	25,0
Zintegrowani	37,5	50,0	12,5	37,5	50,0	12,5	25,0	50,0	25,0
Aktywnie działający publicznie	37,5	50,0	12,5	25,0	37,5	37,5	37,5	37,5	25,0
STRUKTURY									
Rozbudowane	12,5	37,5	50,0	37,5	37,5	25,0	37,5	50,0	12,5
Aktywne	25,0	50,0	25,0	25,0	50,0	25,0	37,5	37,5	25,0
Rozwijające się	12,5	37,5	50,0	25,0	37,5	37,5	37,5	50,0	12,5
Promujące się	25,0	37,5	37,5	37,5	50,0	12,5	25,0	62,5	12,5
Stwarzające szanse rozwoju	37,5	50,0	12,5	37,5	37,5	25,0	37,5	62,5	0
Przyciągające nowych członków	12,5	50,0	37,5	37,5	50,0	12,5	50,0	25,0	25,0
Współpracujące z lokalną władzą	37,5	50,0	12,5	12,5	50,0	37,5	37,5	50,0	12,5

DZIAŁALNOŚĆ									
Skoordynowana (nastawiona na konkretne cele)	37,5	37,5	25,0	50,0	37,5	12,5	50,0	37,5	12,5
Profesjonalna	25,0	50,0	25,0	37,5	37,5	25,0	50,0	25,0	25,0
Społeczna	37,5	25,0	37,5	37,5	37,5	25,0	37,5	37,5	25,0
Nastawiona na rozwój konkretnych umiejętności	12,5	37,5	50,0	25,0	50,0	25,0	37,5	50,0	12,5
Permanentna (ciągle coś się dzieje)	25,0	37,5	37,5	50,0	37,5	12,5	62,5	37,5	0

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

Tabela 5. Czynniki wpływające na rozwój organizacji pozarządowych (dominujące zakresy).

Czynniki	Sytuacja bieżąca			Postęp w ostatnich 1-2 latach			Podejmowane działania		
	dobrze	średnio	źle	duży	Średni	brak/niewielki	dużo	mało	brak/niewiele
CZŁONKOWIE									
Aktywni		X			X	X		X	
Wykształceni		X		X					X
Przyjaźni i pomocni	X				X			X	
Zaangażowani		X	X		X			X	X
Znający historię organizacji	X	X			X		X	X	
Znający statut i strukturę		X		X	X			X	
Potrafiący dyskutować	X				X	X		X	
Interesujący się sprawami lokalnymi	X				X		X	X	
Zintegrowani		X			X			X	
Aktywnie działający publicznie		X			X	X	X	X	
STRUKTURY									
Rozbudowane			X	X	X			X	
Aktywne		X			X		X	X	
Rozwijające się			X		X	X		X	
Promujące się		X	X		X			X	
Stwarzające szanse rozwoju		X		X	X			X	
Przyciągające nowych członków		X			X		X		
Współpracujące z lokalną władzą		X			X			X	
DZIAŁALNOŚĆ									
Skoordynowana (nastawiona na konkretne cele)	X	X		X			X		
Profesjonalna		X		X	X		X		
Społeczna	X		X	X	X		X	X	
Nastawiona na rozwój konkretnych umiejętności			X		X			X	
Permanentna (ciągle coś się dzieje)		X	X	X			X		

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

Statystyczny obraz organizacji pozarządowej w gminie Ciechanowiec:

- ☐ Członkowie organizacji są aktywni, ale średnio zaangażowani w działalność. Potrafią dyskutować i angażują się w życie publiczne gminy. Są średnio zorientowani w strukturach organizacji, historii czy statucie.
- ☐ Struktury są ukształtowane, więc średnio przyciągają nowych członków. Słabo się promują ale dobrze współpracują z lokalną władzą.
- ☐ W zależności od organizacji działalność jest skierowana na długofalowy rozwój i działania na rzecz lokalnej społeczności lub permanentne zaspokojenie bieżących potrzeb.
- ☐ Działalność jest społeczna, ale w przypadku niektórych stowarzyszeń z elementami profesjonalnego modelu zarządzania działalnością organizacji.

1.3 Ocena silnych i słabych stron

1.3.1 Silne i słabe strony organizacji pozarządowych

Analiza silnych i słabych stron organizacji pozarządowych została opracowana na podstawie badań wśród przedstawicieli NGO i pozostałych uczestników Grupy Planowania Strategicznego. Odzwierciedla ona tym samym rzeczywisty pogląd kluczowych podmiotów w tej kwestii. Poniżej przedstawione są wyniki przeprowadzonego badania silnych i słabych stron III sektora.

Silne strony:

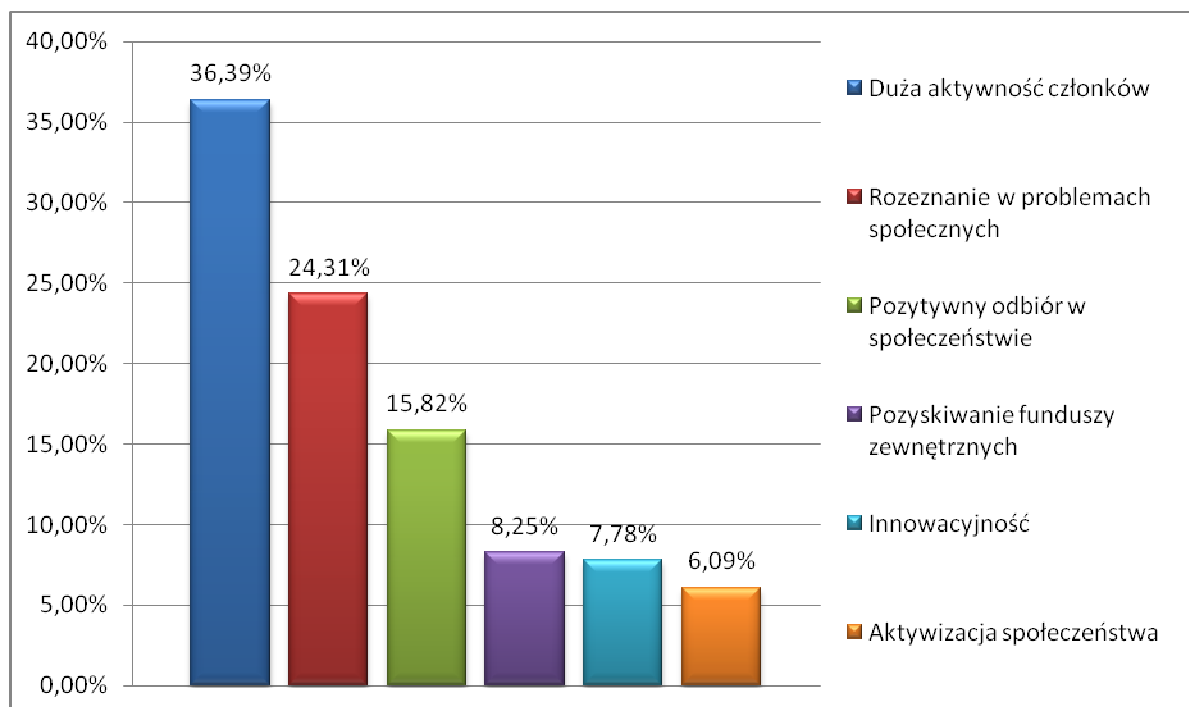
- ☐ Duża aktywność członków
- ☐ Rozeznanie w problemach społecznych
- ☐ Pozytywny odbiór w społeczeństwie
- ☐ Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych
- ☐ Innowacyjność
- ☐ Aktywizacja społeczeństwa

Słabe strony:

- ☐ Niedofinansowanie
- ☐ Brak zaplecza logistycznego
- ☐ Niewystarczające przygotowanie merytoryczne
- ☐ Niewystarczająca ilość członków
- ☐ Duże wymagania formalno-prawne
- ☐ Małe zainteresowanie III sektorem młodych ludzi

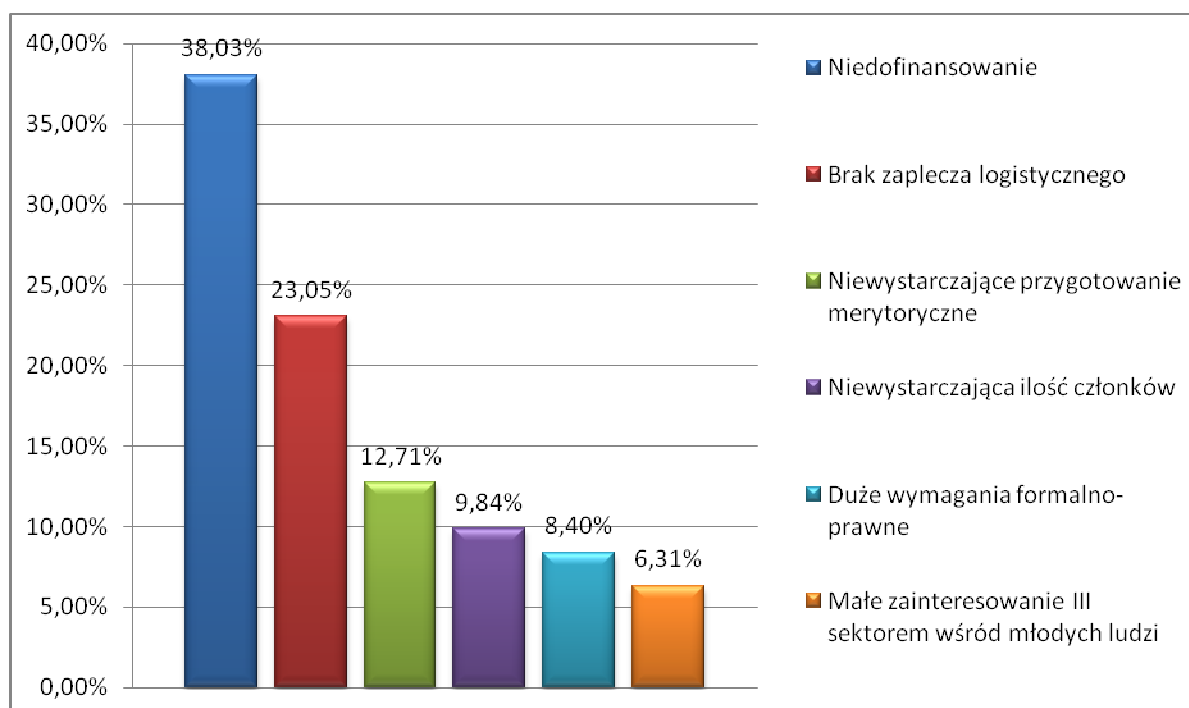

Wykres 18. Silne strony organizacji pozarządowych w gminie Ciechanowiec – hierarchia

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

Wykres 19. Słabe strony organizacji pozarządowych w gminie Ciechanowiec – hierarchia

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

1.3.2 Silne i słabe strony gminy Ciechanowiec

Analiza silnych i słabych stron władz samorządowych została opracowana na podstawie przeprowadzanych badań wśród przedstawicieli NGO, pracowników UM w Ciechanowcu i OPS w trakcie prac Grupy Planowania Strategicznego. Odzwierciedla ona tym samym rzeczywisty pogląd kluczowych podmiotów w tej kwestii. Poniżej przedstawione są wyniki przeprowadzonego badania silnych i słabych stron jednostki samorządu terytorialnego – jaką jest gmina Ciechanowiec.

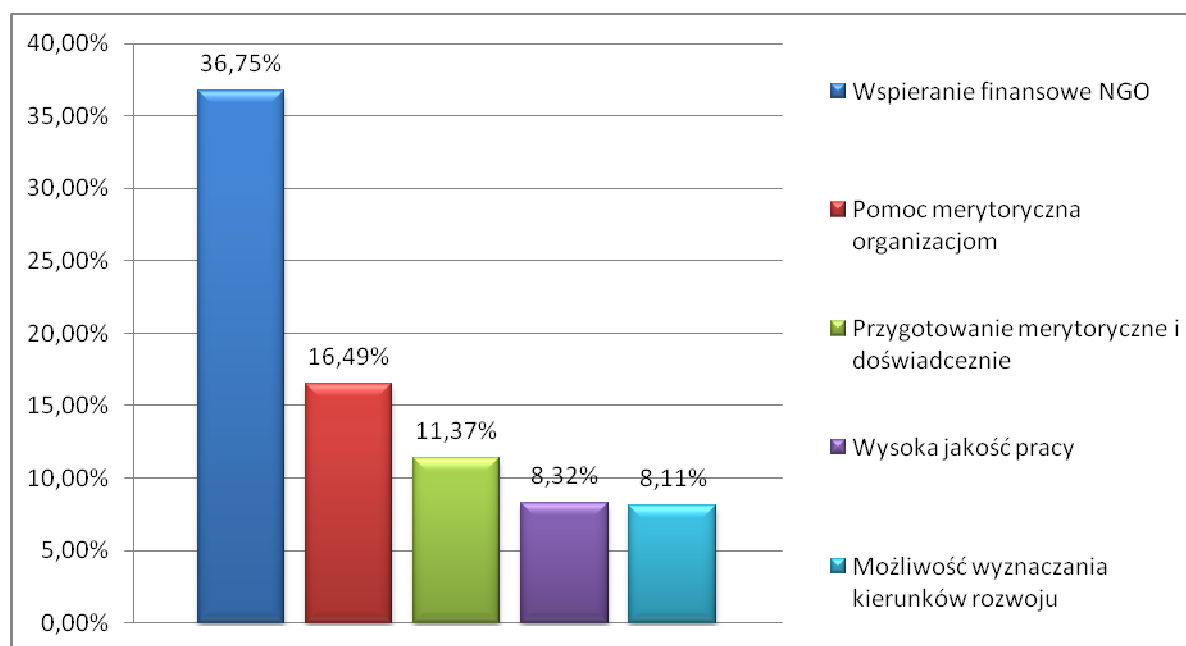
Silne strony:

- ☐ Wspieranie finansowe NGO
- ☐ Pomoc merytoryczna organizacjom
- ☐ Przygotowanie merytoryczne i doświadczenie
- ☐ Wysoka jakość pracy
- ☐ Możliwość wyznaczania kierunków rozwoju

Słabe strony:

- ☐ Mała ilość środków przeznaczanych na NGO
- ☐ Konieczność ścisłego przestrzegania prawa
- ☐ Biurokracja
- ☐ Słabe rozeznanie w problemach społecznych
- ☐ Upolitycznienie

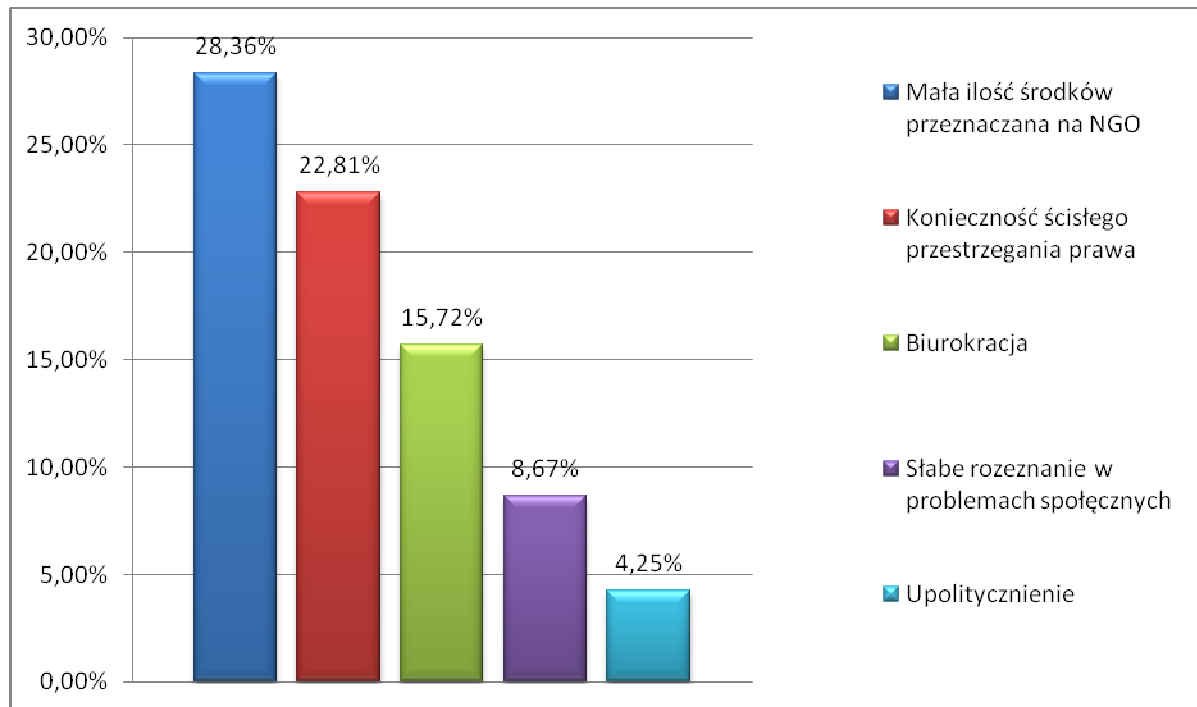
Wykres 20. Silne strony gminy Ciechanowiec – hierarchia

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

Wykres 21. Słabe strony gminy Ciechanowiec – hierarchia

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

1.3.3 Matryca silnych i słabych stron współpracy

Tabela 6. Analiza silnych i słabych stron współpracy gminy Ciechanowiec z organizacjami pozarządowymi.

Kolor niebieski – cechy dotyczące NGO

Kolor zielony – cechy dotyczące administracji

Źródło: Opracowanie na podstawie prac Grupy Planowania Strategicznego

	Aspekty formalno-prawne	Aspekty funkcjonalne (działania wewnętrzne)	Aspekty społeczne (działania zewnętrzne)
Mocne strony	Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych	Duża aktywność członków	Rozeznanie w problemach społecznych
	Wspieranie finansowe NGO	Innowacyjność	Pozytywny odbiór w społeczeństwie
	Możliwość wyznaczania kierunków rozwoju	Przygotowanie merytoryczne i doświadczenie	Aktywizacja społeczeństwa
		Wysoka jakość pracy	Pomoc merytoryczna organizacjom
	Duże wymagania formalno-prawne	Niedofinansowanie	Niewystarczająca ilość członków
	Konieczność ścisłego przestrzegania prawa	Brak zaplecza logistycznego	Małe zainteresowanie III sektorem wśród młodych ludzi
Słabe strony		Niewystarczające przygotowanie merytoryczne	Słabe rozeznanie problemów społecznych
		Mała ilość środków przeznaczanych na NGO	
		Biurokracja	
		Upolitycznienie	

2. Rozwój strategiczny współpracy gminy Ciechanowiec z organizacjami pozarządowymi.

2.1 Wizja współpracy za 5 lat

Wizja przedstawia obraz przyszłego stanu współpracy gminy Ciechanowiec z NGO-sami, będący wyobrażeniem pożądanego przyszłości. Stanowi syntetyczny opis dążeń i aspiracji społeczności lokalnej, opracowany przy współudziale reprezentantów organizacji pozarządowych i władz samorządu lokalnego.

Pożądany stan współpracy gminy Ciechanowiec z organizacjami pozarządowymi w 2017 roku przedstawia się następująco:

Tabela 7. Tabela wskaźników określających realizację Strategii.

	Stan obecny 2012	Stan docelowy 2017
Liczba NGO	48	52
Środki finansowe na konkursy	38 133 zł	minimum 24 660 zł
Spotkania	1-2	2

Członkowie organizacji pozarządowych biorących udział w projekcie przygotowali listę cech w oparciu o które należy rozwijać współpracę z miastem przy realizacji strategii, aby do roku 2017 osiągnąć zakładany stan:

Cechy współpracy:

- ☐ finansowa
- ☐ obustronna
- ☐ aktywna
- ☐ partnerska
- ☐ profesjonalna
- ☐ trwała
- ☐ wielokierunkowa
- ☐ długofalowa
- ☐ inspirująca
- ☐ efektywna

2.2 Misja oraz cele Strategii

2.2.1 Misja

Misja określa przyszłościowy obraz współpracy władz miasta z NGO'sami oraz informuje o wspólnych wartościach i przekonaniach leżących u podstaw podejmowania określonych działań. Ma ona istotną wartość informacyjną zarówno dla mieszkańców, podmiotów gospodarczych, jak i dla ich otoczenia. Misja to syntetyczny opis sposobu postępowania w celu realizacji wizji współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi.

Misja:

Gmina Ciechanowiec jest miejscem wysokiej aktywności społecznej, wypracowanej dzięki kompleksowej współpracy sektorów społeczno-gospodarczych zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców w podstawowych dziedzinach i rozwiązywania problemów społecznych.

Powyższa misja współpracy zakłada osiągnięcie celu nadrzędnego, jakim jest wzrost udziału mieszkańców w rozwoju ich społeczności lokalnej oraz zwiększenie odpowiedzialności lokalnych organizacji za rozwiązywanie problemów społecznych. Wszystko to ma się odbywać w oparciu o stałe rozwijanie i dopracowywanie współpracy pomiędzy władzami miasta, organizacjami pozarządowymi i partnerami gospodarczymi.

2.2.2 Cele strategiczne i operacyjne

Cele strategiczne i operacyjne zostały sformułowane w oparciu o problemy zdefiniowane przez członków Grupy Planowania Strategicznego. Następnie problemy o podobnym znaczeniu zostały pogrupowane w obszary i przeformułowane w cele o charakterze pozytywnym. Tym samym powstała matryca celów strategicznych i operacyjnych.

Gmina Ciechanowiec jest miejscem wysokiej aktywności społecznej, wypracowanej dzięki kompleksowej współpracy sektorów społeczno-gospodarczych zmierzających do poprawy jakości życia mieszkańców w podstawowych dziedzinach i rozwiązywania problemów społecznych.

Profesjonalizacja działalności organizacji pozarządowych na rzecz lokalnej społeczności

Poprawa współpracy pomiędzy sektorami społeczno-gospodarczymi na terenie gminy Ciechanowiec

Zwiększenie udziału lokalnych NGO w realizacji zadań publicznych;

Wprowadzenie długofalowej strategii współpracy z organizacjami pozarządowymi

Poprawa dostępności do usług księgowych i prawnych na potrzeby organizacji pozarządowych

Powołanie stałego forum współpracy przedstawicieli sektora pozarządowego i administracji samorządowej

Zwiększenie zaangażowania członków stowarzyszeń w funkcjonowanie i inicjatywy poszczególnych organizacji

Zwiększenie liczby projektów partnerskich realizowanych przez oba sektory

Poprawa wiedzy o nowoczesnych zasadach zarządzania organizacją pozarządową

Promocja działalności NGO wśród lokalnych przedsiębiorców

Zwiększenie promocji lokalnych organizacji pozarządowych oraz podejmowanych przez nich działań

2.3 Planowane kluczowe zadania do realizacji w latach 2012-2017

2.3.1 Wykaz zadań

Aby osiągnąć zakładane cele strategiczne i wypełnić planowaną misję konieczna jest realizacja celów o charakterze operacyjnym. Osiągnięcie celów operacyjnych odbywa się za pomocą realizacji

konkretnych zadań (projektów), które organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele samorządu wskazali w trakcie prac Grupy Planowania Strategicznego.

2.3.2 Opis wybranych działań

nazwa zadania	Realizacja Strategii Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017
okres realizacji	2012 -2017
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie jakości współpracy pomiędzy samorządem a lokalnymi NGO
grupa docelowa	samorząd, lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie zapisów Strategii Współpracy Gminy Ciechanowiec z Organizacjami Pozarządowymi na lata 2012-2017 • okresowa ewaluacja
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy
podmiot odpowiedzialny	Urząd Miejski w Ciechanowcu

nazwa zadania	Weryfikacja stanu osobowego lokalnych organizacji pozarządowych
okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie aktywności organizacji
grupa docelowa	członkowie lokalnych NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • weryfikacja liczby członków danych organizacji przez ich organy statutowe • sprawdzenie stopnia wypełniania obowiązków członków w organizacjach
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy
podmiot odpowiedzialny	organy statutowe lokalnych NGO

nazwa zadania	Opracowanie rocznego planu pracy organizacji
okres realizacji	Działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie liczby inicjatyw organizowanych przez lokalne NGO
grupa docelowa	Lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • Omówienie możliwości i potencjału danej organizacji

	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie rocznego planu pracy • Ewaluacja przez organy statutowe organizacji
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy
podmiot odpowiedzialny	organy statutowe lokalnych NGO

nazwa zadania	Udział lokalnych NGO w tworzeniu Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie udziału lokalnych NGO w stanowieniu zasad współpracy z samorządem
grupa docelowa	Lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • udział lokalnych NGO w procesie konsultacji Programu Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy
podmiot odpowiedzialny	Urząd Miejski w Ciechanowcu

nazwa zadania	Newsletter dla NGO
okres realizacji	Działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • usprawnienie przepływu informacji pomiędzy samorządem i NGO
grupa docelowa	Lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • stworzenie bazy mailowej ciechanowieckich NGO • przysyłanie istotnych z punktu widzenia NGO informacji (nabory wniosków aplikacyjnych w konkursach zewnętrznych, przypomnienia o obowiązkach sprawozdawczych, zmiany przepisów prawnych)
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy
podmiot odpowiedzialny	Urząd Miejski w Ciechanowcu

nazwa zadania	Promocja działalności NGO przez Urząd Miejski w Ciechanowcu
----------------------	--

okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> popularyzacja działalności lokalnych NGO wśród mieszkańców
grupa docelowa	lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> przygotowywanie newsów o swojej działalności na stronę www Miejskiego Portalu Informacyjnego przez lokalne NGO
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy
podmiot odpowiedzialny	Urząd Miejski w Ciechanowcu, lokalne NGO

nazwa zadania	Razem o fundusze
okres realizacji	działanie stałe
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie skuteczności pozyskiwania funduszy zewnętrznych przez podmioty z gminy Ciechanowiec
grupa docelowa	samorząd, lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> analiza możliwości współpracy samorządu i lokalnych NGO przy staraniu się o środki zewnętrzne zawijazywanie umów na wspólną realizację projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych
koszt projektu i źródła dofinansowania	nie dotyczy
podmiot odpowiedzialny	Urząd Miejski w Ciechanowcu, lokalne NGO

nazwa zadania	Akademia NGO
okres realizacji	2013
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> podniesienie jakości zarządzania organizacjami pozarządowymi
grupa docelowa	Członkowie lokalnych NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> przeprowadzenie szkoleń i warsztatów dla członków lokalnych NGO przeprowadzenie indywidualnych konsultacji dla lokalnych NGO
koszt projektu i źródła dofinansowania	ok. 50 000 zł Działanie 9.5 Program Operacyjny Kapitał Ludzki
podmiot odpowiedzialny	Urząd Miejski w Ciechanowcu

nazwa zadania	Forum Współpracy NGO z biznesem
okres realizacji	2014
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • nawiązanie współpracy pomiędzy sektorem pozarządowym i gospodarczym
grupa docelowa	Lokalne NGO oraz lokalni przedsiębiorcy
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • okresowe spotkania przedstawicieli NGO oraz przedsiębiorców • prowadzenie księgowości NGO przez lokalnych przedsiębiorców • promocja lokalnych przedsiębiorców w czasie działań NGO
koszt projektu i źródła dofinansowania	Lokalne NGO

nazwa zadania	Ciechanowieckie Targi Pozarządowe
okres realizacji	2013-2015
cel zadania	<ul style="list-style-type: none"> • promocja działalności lokalnych NGO
grupa docelowa	Lokalne NGO
zakres zadania	<ul style="list-style-type: none"> • coroczne spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych w celu informacji o prowadzonej działalności • uhonorowanie przedstawicieli wyróżniających się organizacji pozarządowych • wymiana doświadczeń
koszt projektu i źródła dofinansowania	Środki własne, wsparcie rzeczowe samorządu
podmiot odpowiedzialny	Urząd Miejski w Ciechanowcu, lokalne NGO

2.4 Promocja i informowanie o strategii

Promocja i informacja, których zadaniem będzie upowszechnianie zamierzeń Strategii wśród mieszkańców gminy opierać się będzie na 3 kanałach komunikacji:

- ☐ Internet
- ☐ Prasa lokalna
- ☐ Promocja i reklama bezpośrednia.

Internet będzie istotnym dostawcą informacji o Strategii. Dokument zostanie zamieszczony w istniejącej na miejskim portalu zakładce „NGO”. Co roku będzie publikowana informacja o stanie realizacji niniejszego dokumentu.

Prasa lokalna służyć będzie przede wszystkim upowszechnianiu informacji o organizacjach pozarządowych działających na terenie Miasta oraz uczestniczących w realizacji Strategii oraz o istnieniu takiego dokumentu i sposobie jego wdrażania – informacja o realizowanych zadaniach (projektach). Artykuły w prasie będą opierały się przede wszystkim na bezpośrednich kontaktach z dziennikarzami i informowaniu ich o planowanych bądź podjętych działaniach.

Promocja i reklama bezpośrednia będzie skierowana z jednej strony do wybranych, potencjalnych zainteresowanych realizacją Strategii. Z drugiej strony, głównym odbiorcą tego kanału informacji będą sami mieszkańcy, wśród których będą promowane dobre praktyki i przedstawiane rzeczywiste i „namacalne” efekty realizacji Strategii. Istnienie dokumentu będzie podkreślane podczas sesji Rady Miejskiej i podczas spotkań członków organizacji pozarządowych i grup nieformalnych.

Stałe poszerzanie spektrum partnerów zaangażowanych w realizację zadań przewidzianych w dokumencie jest jednym z istotniejszych czynników wpływających na powodzenie i skuteczność osiągania celów założonych w niniejszym opracowaniu.

2.5 System wdrażania i finansowania Strategii

2.5.1 Kluczowe instytucje i podmioty zaangażowane w proces wdrażania

- Urząd Miejski w Ciechanowcu
- Organizacje pozarządowe z terenu gminy Ciechanowiec
- Grupy nieformalne działające na terenie gminy Ciechanowiec
- Rada ds. Organizacji Pozarządowych
- Podmioty gospodarcze

Niezwykle ważną rolę w pomocy w/w instytucjom i podmiotom w realizacji ich zadań pełnią lokalni liderzy i radni. Wszystkie te instytucje tworzą holistyczny zespół w tworzeniu systemowych rozwiązań problemów społecznych na terenie gminy Ciechanowiec.

Instytucją kluczową w procesie realizacji celów Strategii jest Urząd Miejski w Ciechanowcu. Zadaniem UM jest ogólna koordynacja procesu realizacji i monitorowania Strategii. Jednak najistotniejszymi podmiotami są organizacje pozarządowe bezpośrednio odpowiedzialne za realizację zadań wynikających z niniejszego dokumentu.

Instytucje wspomagające UM i NGO's w procesie wdrażania Strategii:

- ❑ Rada Miejska Ciechanowiec
- ❑ Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- ❑ Ciechanowiecki Ośrodek Kultury i Sportu
- ❑ Ośrodek Pomocy Społecznej
- ❑ Szkoły
- ❑ Kościoły i związki wyznaniowe
- ❑ Komitety osiedlowe, rady sołeckie

Instytucje partnerskie – zarządzające określonymi instrumentami i programami, w ramach których będą finansowane niektóre działania wynikające ze Strategii:

- ❑ Urząd Marszałkowski (jako instytucja zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podlaskiego (RPO WP) oraz częścią działań w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) i Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL)
- ❑ Wojewódzki Urząd Pracy (jako instytucja zarządzająca częścią działań w ramach POKL)
- ❑ Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku (ROPS)
- ❑ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)
- ❑ Starostwo Powiatowe w Wysokiem Mazowieckim
- ❑ Powiatowy Urząd Pracy (PUP)

Dzięki tak szerokiemu spektrum podmiotów zaangażowanych bezpośrednio i pośrednio w realizację Strategii jej cele są realne do osiągnięcia w założonej perspektywie czasowej.

2.5.2 Główne źródła finansowania

Głównymi źródłami finansowania Strategii będą:

- ❑ zewnętrzne środki publiczne – dostępne przede wszystkim w ramach programów finansowanych z Unii Europejskiej
- ❑ środki jednostek samorządu terytorialnego (JST) – gminy Ciechanowiec
- ❑ środki jednostek organizacyjnych JST – w tym m.in. Ciechanowieckiego Ośrodka Kultury i Sportu, Ośrodka Pomocy Społecznej, szkół itd.
- ❑ środki z sektora prywatnego, np. w ramach projektów partnerstwa publiczno-prywatnego.

Głównymi zewnętrznymi źródłami finansowania inwestycyjnej strony Strategii będą:

- ❑ Program Operacyjny Kapitał Ludzki 2007-2013, 2014-2020

- ❑ środki z budżetu Starostwa Powiatowego
- ❑ środki z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego i jednostek organizacyjnych (np. ROPS)
- ❑ Regionalny Program Operacyjny Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013, 2014-2020
- ❑ Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Alternatywnymi zewnętrznymi źródłami finansowania niektórych zadań mogą być:

- ❑ Fundacja Kronenberga
- ❑ Fundacja Orange
- ❑ Program Młodzież
- ❑ Fundusz Inicjatyw Obywatelskich
- ❑ Polsko-Amerykańska Fundacji Wolności
- ❑ Fundacja im. Stefana Batorego
- ❑ Fundacja Wspomagania Wsi
- ❑ Polska Fundacja Dzieci I Młodzieży
- ❑ Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce
- ❑ Fundacja na rzecz Nauki Polskiej
- ❑ Fundacja Europejski Fundusz Rozwoju Wsi
- ❑ Polska Fundacja Pomocy Dzieciom "Maciuś"
- ❑ Fundacja im. Heinricha Boella
- ❑ Fundacja J&S Pro Bono Poloniae
- ❑ Fundacja Warta "Razem Możemy Więcej"
- ❑ Fundacja PZU
- ❑ Fundacja Dobroczynności Atlas
- ❑ Fundacja Orlen Dar Serca
- ❑ Fundacja Ronalda McDonalda
- ❑ Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP
- ❑ Norweski Mechanizm Finansowy
- ❑ Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego
- ❑ Szwajcarski Instrument Finansowy.

2.6 System monitorowania i oceny realizacji strategii

Monitoring to jeden z kluczowych elementów wdrażania Strategii. Opiera się na systematycznym zbieraniu danych dotyczących realizacji założeń i porównywaniu osiąganych wskaźników

z zakładanymi. Dane z monitoringu służą do oceny skuteczności i efektywności realizowanych zadań. Na podstawie analiz krzywej stanu obecnego w stosunku do zakładanego formułowane są ewentualne wnioski dotyczące zmian w celach operacyjnych lub zadaniach. Cały proces monitoringu ma na celu zapewnienie efektywności wydatkowania środków na realizację Strategii. Posiada również wartość antycypacyjną, polegającą na możliwości wczesnego wykrycia ewentualnych błędów i reagowania na nie, a także dostosowanie zapisów Strategii do zmieniających się uwarunkowań.

Podstawowymi elementami systemu monitoringu są:

- instytucje zaangażowane w proces monitoringu
- system sprawozdawczości
- zestaw wskaźników na podstawie, których będzie przygotowywane coroczne sprawozdanie z realizacji Strategii.

Monitorowanie Strategii odbywać się będzie na trzech poziomach:

- zmian sytuacji społecznej na terenie gminy
- realizacji celów operacyjnych na podstawie wskaźników liczbowych
- realizacji zadań (projektów) określonych w zapisach Strategii.

Za monitorowanie Strategii odpowiedzialny będzie Urząd Miejski, który będzie miał za zadanie dokonywanie bieżącej oceny postępu i skutków realizacji Strategii, a w szczególności zgodności postępu we wdrażaniu zadań z przyjętym harmonogramem oraz celem strategicznym. Będzie dokonywał tego głównie na podstawie własnych danych oraz informacji pozyskiwanych od podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii – organizacji pozarządowych – w trakcie systematycznych spotkań odbywających się cyklicznie (przynajmniej 2 razy do roku).

Informacje w sprawie postępu realizacji Strategii będą wysyłane drogą elektroniczną do każdej organizacji posiadającej e-mail w pierwszym kwartale każdego roku w postaci sprawozdania z realizacji Strategii.

Ocena realizacji Strategii będzie dokonywana przez **Radę ds. Organizacji Pozarządowych** oraz **Radę Miejską w Ciechanowcu**. Rada Miejska będzie oceniała postęp i skutki realizacji Strategii w cyklu rocznym, na podstawie sprawozdań, składanych Radzie przez przedstawiciela Urzędu Miejskiego. Urząd Miejski będzie oceniał proces wdrażania celów operacyjnych pod koniec każdego roku oraz w miarę potrzeby będzie rekomendował Radzie Miejskiej aktualizację zapisów Strategii w oparciu o ocenę jego realizacji. Zaktualizowany Strategia będzie przyjmowana podczas sesji Rady Miejskiej. Rada ds. Organizacji Pozarządowych będzie pod koniec każdego roku oceniała stopień realizacji zapisów Strategii oraz będzie rekomendowała Urzędowi Miejskiemu wprowadzenie zmian

prowadzących do poprawy efektywności realizacji zapisów Strategii, a tym samym zwiększenia skuteczności współpracy gminy z NGO-sami w rozwiązywaniu problemów społecznych na terenie gminy Ciechanowiec